

2021

HÅLLBARHETSREDOVISNING

**Tillsammans bygger vi
det hållbara samhället.**

2021

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Redovisningen omfattar Umeva-koncernen: Umeå Vatten och Avfall AB (Umeva) samt Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) enligt kraven i årsredovisningslagen.

I rapporten lyfter vi även exempel som berör Vindelns Vatten och Avfall AB (Vinva) och Nordmaling Vatten och Avfall AB (Nordva).

Detta är den första hållbarhetsrapporten sedan vi uppfyller lagkraven. År 2017 och 2020 gjorde vi frivilliga hållbarhetsrapporteringar.

Hållbarhetsredovisningen är inspirerad av GRI Standards. GRI (Global Reporting Initiative) är riktlinjer för hållbarhetsredovisningar och används för att visa hur verksamheter presterar under året inom ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter.

Kontakt

kundservice@vakin.se

090-16 19 00

vakin.se

Kontaktperson: Karin Söderström, hållbarhetschef

Produktion: Vakins kommunikationsenhet

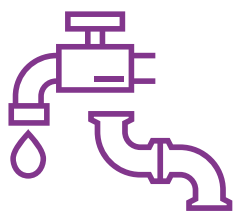
Omslagsfoto: Vindelälven, © Johan Hammar

Innehållsförteckning

Det här är Vakin.....	4
Vd har ordet	6
Så drivs Vakin.....	8
Omvärld	10
Vakins värdekedja.....	12
Vakins syn på hållbarhet.....	14
Mål 1: Hög leveranssäkerhet.....	22
Mål 2: Hållbar och effektiv hantering av resurser	30
Mål 3: Aktiv roll i samhällsplanering och samverkan över gränserna	40
Mål 4: Kompetenta och kundorienterade medarbetare.....	46
Bilaga: Nyckeltal och GRI-index	54

Vision: Tillsammans bygger vi det hållbara samhället

Vatten och avlopp

På uppdrag av Umeå, Nordmaling och Vindelns kommuner, förser Vakin invånarna med dricksvatten och renar avloppsvattnet. Vi underhåller och förnyar ledningsnäten samt avleder dagvatten från gator och fastigheter.

Avfall och återvinning

Vakin ser till att kundernas sopor hämtas och att invånarna kan lämna grovavfall på återvinningscentralen (ÅVC). Det är också vi som samlar in slam från enskilda avlopp. Avfallet som samlats in lämnar vi vidare till återbruk, återvinning, förbränning och i sista hand deponering.

Kompetens och samverkan

Som en viktig aktör i samhällsplaneringen är vår yttersta uppgift att säkra hållbara vatten- och avfallstjänster i en cirkulär ekonomi. Vi ser det därför som vårt ansvar att samla, stärka och sprida kunskap om långsiktiga lösningar för vatten och avfall.

Milstolpar i hållbarhetsresan

2016

Vakin bildas.

2017

Hållbarhetschef anställs.

2018

GAP-analys mot Agenda 2030-målen.

2019

Ny styrmodell utifrån de globala hållbarhetsmålen.

2019

FN utser Vakin till mentor inom avfallshantering.

2020

Första klimatbokslutet.

2021

Nordmalings kommun blir delägare i Vakin.

Vår verksamhet i siffror 2021

10 480 702 m³

Mängden dricksvatten vi producerat.

17 027 772 m³

Mängden avloppsvatten vi behandlat.

45 940 ton avfall

Mängden avfall vi samlat in från hushåll och vid ÅVC.

442,2 Mkr

Total nettoomsättning i Vakin, Umeva, Vinva och Nordva.

177 medarbetare

Antalet Vakin-anställda, varav 51 kvinnor och 126 män.

147 000 invånare

Antalet personer i Umeå, Nordmaling och Vindeln som använder våra tjänster.

Med siktet inställt på vatten och avfall i ett cirkulärt kretslopp

VD HAR ORDET

Den 1 januari 2022 tillträdde jag som ny vd för Vakin. Med mig har jag många års erfarenhet av vatten- och avloppstjänster, bland annat som VA-chef och produktionschef för Vakin. Medvetenheten om hur avgörande rent vatten och en god avfallshantering är för samhälle, människor och miljö har löpt som en röd tråd genom hela mitt yrkesliv.

Strävan mot cirkularitet

Vakins tjänster är viktiga hörnstenar i ett hållbart samhälle. Som offentlig aktör har vi en tydlig roll: vi ska arbeta för en cirkulär användning av vatten och avfall. Idealt är vattnet vi släpper ut från avloppsreningsverken lika rent som det vatten vi använder för beredning av dricksvatten och avfallet vi samlar in separeras, behandlas och återbrukas eller återanvänds som råvaror för nya produkter. Det är dit vi strävar på vår resa.

Som ny vd vill jag givetvis förvalta arvet, där stor vikt legat på att vara en aktiv samarbetspartner, men arbetet för en cirkulär ekonomi förutsätter också att vi utvecklar verksamheten. Det handlar bland annat om att förenkla för våra kunder genom digitala tjänster, arbeta långsiktigt för att ta hand om våra anläggningar på ett hållbart sätt, utveckla vår insamling och hantering av avfall, samt att minska vårt klimatavtryck.

En växande stad kräver smarta arbetssätt

Vår leveransförmåga prövas av en rad utmaningar: föråldrad infrastruktur, skärpta miljökrav, klimatförändringar och en stark befolkningstillväxt, där Umeå kommun siktar på 200 000 invånare år 2050. För att rent finansiellt klara av utmaningarna, måste vi arbeta smart och effektivt samtidigt som vi planerar 100 år framåt i tiden.

En omöjlig uppgift? Nej, nyckeln är att i ett tidigt skede samplanera framtida bebyggelse och befolkningsutveckling med infrastrukturen för VA och avfall. Att gräva ned VA-ledningar allt eftersom behovet uppstår kan leda till suboptimering och kapacitetsbrist. Det blir dyrt och ökar miljöbelastningen.

Vattenförsörjningen i regionen

Det här är högaktuella frågor för oss, då Umeå tätort snart nått gränsen vad gäller kapacitet för vattenförsörjningen. Under året har vi därför fokuserat på att säkra en hållbar vattenförsörjning i regionen, bland annat genom undersökningar av en ny grundvattentäkt i Vännäs kommun.

Vi har även moderniserat vattenverket i Botsmark, samt planerar för en utbyggnad av Forslunda vattenverk med start 2022. Dessutom har vi avslutat ett utmanande projekt för att säkra avledningen av spillvatten från ett stort antal hushåll från Ersmark till Öbacka Strand.

Tillsammans bygger vi ett hållbart samhälle

Det nya ägardirektivet innebär att Vakin ska bidra till Umeå kommuns mål om att nå klimatneutralitet 2040. Samtidigt som det är en utmaning, hjälper det oss att avancera hållbarhetsarbetet.

Vi har under året gjort ett nytt klimatbokslut och beräknat vårt totala klimatavtryck. I samband med ombyggnationen av Botsmark vattenverk genomförde vi också vår första klimatberäkning för att mäta påverkan från ett enstaka projekt, med målet att lära oss mer om hur vi kan minska utsläppen från infrastrukturprojekt. Dessutom har vi genomfört en teoretisk utredning av den totala klimatpåverkan från tre olika anslutningsformer för ett mindre villaområde.

Inom avfall har vi förberett oss på ett nytt ansvarsområde för insamling av tidningar, där kommunerna tar över uppdraget från 2022. Vi förbereder oss också för en lagförändring som kan ge oss ansvar även för insamling av förpackningsmaterial.

Sjudande aktivitet i vår region

Pandemin fortsatte pröva verksamheten under 2021 och vi fick släppa vissa aktiviteter för att klara de dagliga uppgifterna. Nu är det dags att höja blicken. Under 2022 ska vi jobba med hållbarhetsfrågor i ett vidare perspektiv i upphandlingar, förbättra vårt ledningssystem, planera för fossilfri energianvändning och fortsätta säkra framtidens dricksvattenförsörjning.

Intresset för vår region ökar nu när norra Sverige blir ett nav för fossilfria industrisatsningar inom stålproduktion, grön eldistribution och batteritillverkning. Även om det innebär en intensiv huggsexa om kompetensen, är det också en spännande utveckling jag ser fram emot att följa – både ur ett verksamhets- och ett hållbarhetsperspektiv.

Robert Hansson | Vd Vakin

Uppdrag, ägande och finansiering

Vakin är ett kommunalt bolag som finansieras via avgifter. Verksamheten drivs på affärsmässiga grunder, samtidigt som vi inte får göra vinst.

Vakins uppdrag

Vakins uppdrag är att förse invånarna med dricksvatten, rena avloppsvattnet, hantera hushållens avfall och arbeta för en hållbar utveckling. För att lyckas med det behöver vi ha en hög kompetens och samverka med andra.

Ägare

Umeå Vatten och Avfall AB (Umeva) är ett helägt dotterbolag till Umeå Kommunföretag AB (UKF), som i sin tur ägs av Umeå kommun. Umeva äger 90 procent av aktierna i Vatten- och avfallskompetens i norr (Vakin).

Vindelns Vatten och Avfall AB (Vinva) och Nordmaling Vatten och Avfall AB (Nordva), som ägs av sina respektive kommuner, äger resterande fem procent vardera av Vakin.

Styrning

Varje bolag styrs i enlighet med ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige i respektive kommun och fastställs av bolagsstämman. Under 2021 fastställdes ett nytt ägardirektiv för Umeva som inkluderar Umeå kommuns övergripande mål och visioner.

Kommunfullmäktige utser styrelsen som ansvarar för bolagets organisation och förvaltning, samt tillsätter vd som ansvarar för den löpande verksamheten. Vakins styrelse har antagit en strategisk plan, Affärsplan 2020–2024, som utgår från ägardirektiven och beskriver vår framtida inriktning, strategi och mål. Vakins operativa verksamhet planeras och följs upp årligen i enlighet med affärsplanen.

SÅ DRIVS VAKIN

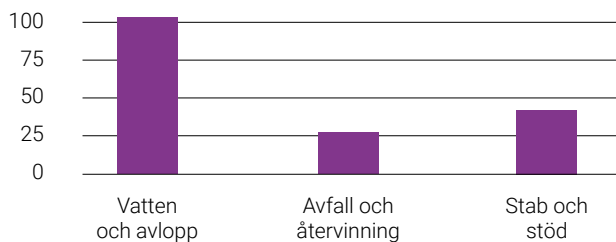

Verksamhet

Umeva är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Umeå och ansvarar för kommunens verksamhet inom avfall. Umeva äger också anläggningarna; vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät och ÅVC. På motsvarande sätt äger de andra kommunerna sina anläggningar.

Inom Vakin finns medarbetarna som sköter drift, underhåller och utvecklar anläggningarna. Insamling av hushållsavfall sker på entreprenad, liksom transporter, omhändertagande av slam, gräv- och schaktarbeten, samt behandling av avfall (avfallsförbränning, rötning av matavfall, återvinning och deponering). Anläggningsbolagen i respektive ägarkommun köper driftentreprenad av Vakin.

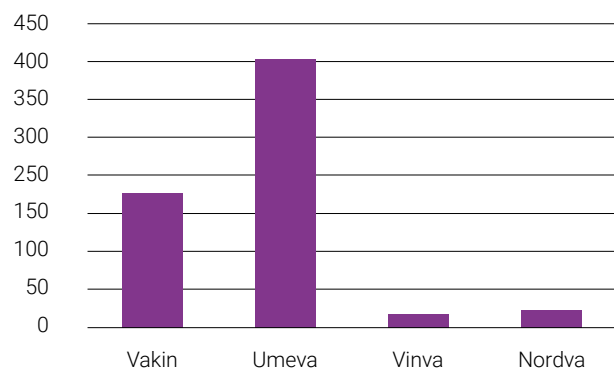
Antal Vakin-medarbetare per avdelning (st)

Finansiering

Verksamheten är inte vinstdrivande. Hanteringen av vatten, avlopp och avfall bekostas helt och hållet av avgifter (taxor). Dessa beslutas av kommunfullmäktige i respektive ägarkommun och bygger på självkostnadsprincipen, vilket betyder att utgifterna som uppkommer för hantering av vatten, avlopp och avfall ska täckas av avgifterna.

Omsättning i respektive bolag (Mkr)

Vår verksamhet i en föränderlig värld

Vår förmåga att långsiktigt kunna leverera samhällsnyttiga tjänster påverkas av en rad utmaningar. Det handlar om allt från klimat-omställningar, cirkularitet och demografiska förändringar till finansiering och kompetensförsörjning.

Klimatomställning

Våra utsläpp av växthusgaser ska minska i linje med målet om att Umeå ska vara klimat-neutralt 2040. Samtidigt måste vår verksamhet anpassas till klimatförändringar, som fler torrperioder med risk för vattenbrist och fler häftiga regn med risk för översvämningar.

Omställningen till cirkulär ekonomi

Att ställa om till en cirkulär ekonomi är nödvändigt för att reducera klimatutsläppen. Avfallsmängderna måste minska och mer resurser tas omhand, i linje med Sveriges strategi för cirkulär ekonomi. Visionen är ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter nyproducerat material.

Föråldrade vatten- och avloppsanläggningar

VA-infrastrukturen (vatten- och avloppsledningar samt vatten- och reningsverk) är gammal och behöver både förnyas och underhållas. För att hantera den stora infrastrukterskulden behövs både kompetensförsörjning och en långsiktig finansiering.

Olika utmaningar i tätort och på landsbygd

Umeå ska växa till en stad med 200 000 invånare, vilket ställer stora krav på planering av ledningar, kapacitet och avfallshantering. Parallellt minskar befolkningen i mindre samhällen, där driftproblem kan uppstå i VA-anläggningar som inte nyttjas fullt ut.

Kompetensförsörjning

Stora pensionsavgångar, liksom svårigheter att rekrytera och behålla medarbetare, innebär utmaningar inom kompetensförsörjningen för hela VA-branschen.

Ny teknik, digitalisering och säkerhetutmaningar

Teknikutvecklingen går snabbt och ger oss stora möjligheter till innovativa lösningar, samtidigt som vi blir mer sårbara. Vatten är ett riksintresse där hotbilden ökar.

Nya regelverk och ansvar

Nya lagkrav innebär att vår verksamhet snabbt måste kunna anpassa sig. Från och med 2021 har exempelvis Vakin ansvar för insamling av returpapper och ansvaret kan komma att utökas till alla förpackningar.

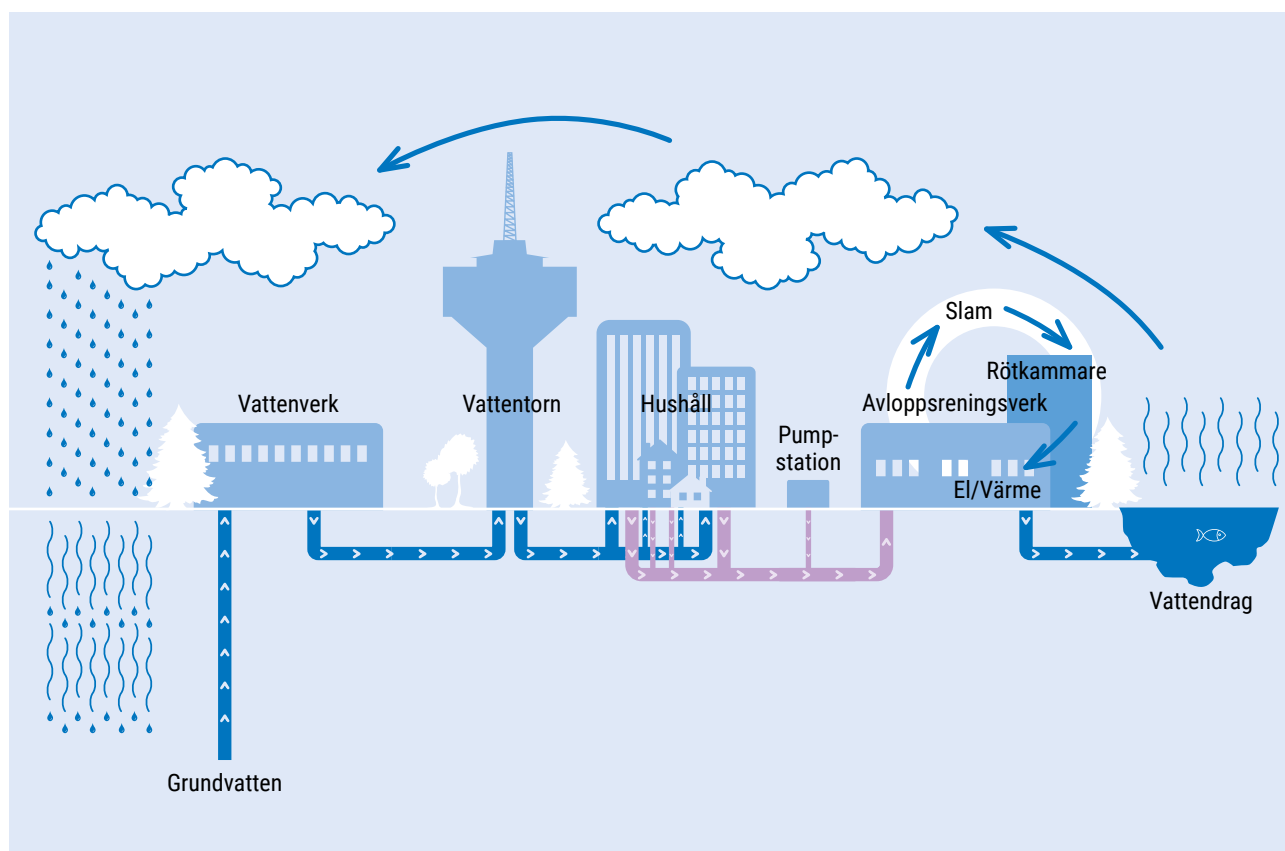
Våra tjänster i ett cirkulärt kretslopp

Vakin hanterar stora flöden vatten och avfall; viktiga hörnstenar i ett hållbart samhälle. Vatten och avfall är i allt högre grad resurser som vi arbetar för att använda flera gånger i ett kretslopp.

Hållbar vattenförsörjning

Våra vattenverk levererar varje dag dricksvatten till drygt 140 000 kunder. Grundvattnet, som tas upp från marken, är en värdefull resurs som bereds i våra vattenverk och skickas ut som dricksvatten i långa distributionsnät. Det använda vattnet leds via ledningsnätet till våra reningsverk, där vattnet renas i flera steg innan det släpps ut i recipienten som kan vara en sjö, ett vattendrag eller havet.

I en hållbar vattenförsörjning används vattnet resurseffektivt och energi samt näringsämnen i avloppsvattnet tas tillvara. Redan i dag gör vi mycket: vi tar hand om energin i slammet genom att producera biogas som blir el och värme. På Öns reningsverk i Umeå är vi självförsörjande på energi och värmen vi producerar värmer även upp våra lokaler.

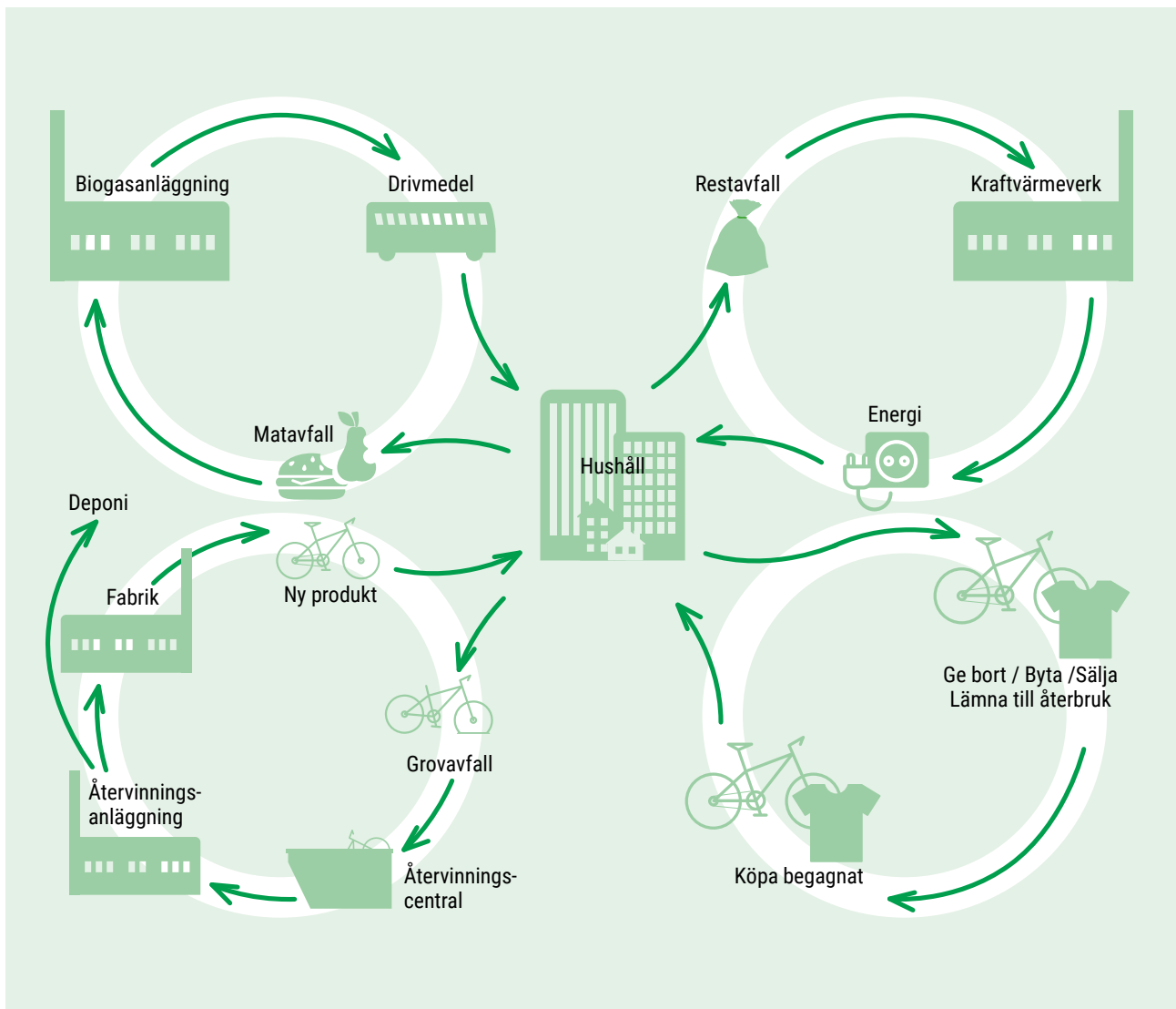
Genom våra anläggningar strävar vi efter att nå en hållbar och cirkulär vattenförsörjning.

VAKINS VÄRDEKEDJA

Avfall som resurs i giftfria kretslopp

Varje år samlar vi in avfall från över 70 000 hushåll med hjälp av våra entreprenörer. På våra ÅVC:er kan invånarna lämna material som vi tar vidare till återanvändning, återvinning eller förbränning. Det farliga avfallet tas bort ut kretsloppet och hanteras separat.

Omställningen till en cirkulär ekonomi innebär att mindre mängder avfall uppstår och att mer avfall ersätter nya material. Vakin har en viktig roll både när det gäller att utforma smarta insamlingsystem och att ta hand om avfallet på bästa sätt. Vi vill också inspirera kunderna att göra rätt.

Vakin samlar in matavfall, restavfall, grovavfall och produkter till återbruk. Vi driver också flera ÅVC.

Hållbarhet, en röd tråd genom allt vi gör

Vakin arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling med avstamp i FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Hållbarhetsarbetet är en del av såväl strategisk verksamhetsstyrning som dagliga beslut.

Hållbarhetsarbetet inom Vakin är integrerat med övrig verksamhetsstyrning. I vår styrmodell löper en röd tråd från visionen och våra fyra prioriterade globala hållbarhetsmål till bolagsövergripande mål, mätbara mål och aktiviteter. Alla medarbetare kan känna igen sig i de fyra bolagsmålen.

Policyer och riktlinjer

Styrmodellen utgår från ägardirektiv, policyer, risker och möjligheter, intressenters krav och förväntningar samt lagar och krav. Vad gäller policyer så antas dessa av styrelsen och riktas till samtliga medarbetare. Policyer ingår också som en del av introduktionen för nya medarbetare.

Viktiga policyer som påverkar hållbarhetsarbetet är exempelvis kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöpolicy, likabehandlingspolicy, inköspolicy samt uppförandekod. På vakin.se finns policyer för kvalitet, miljö och arbetsmiljö.

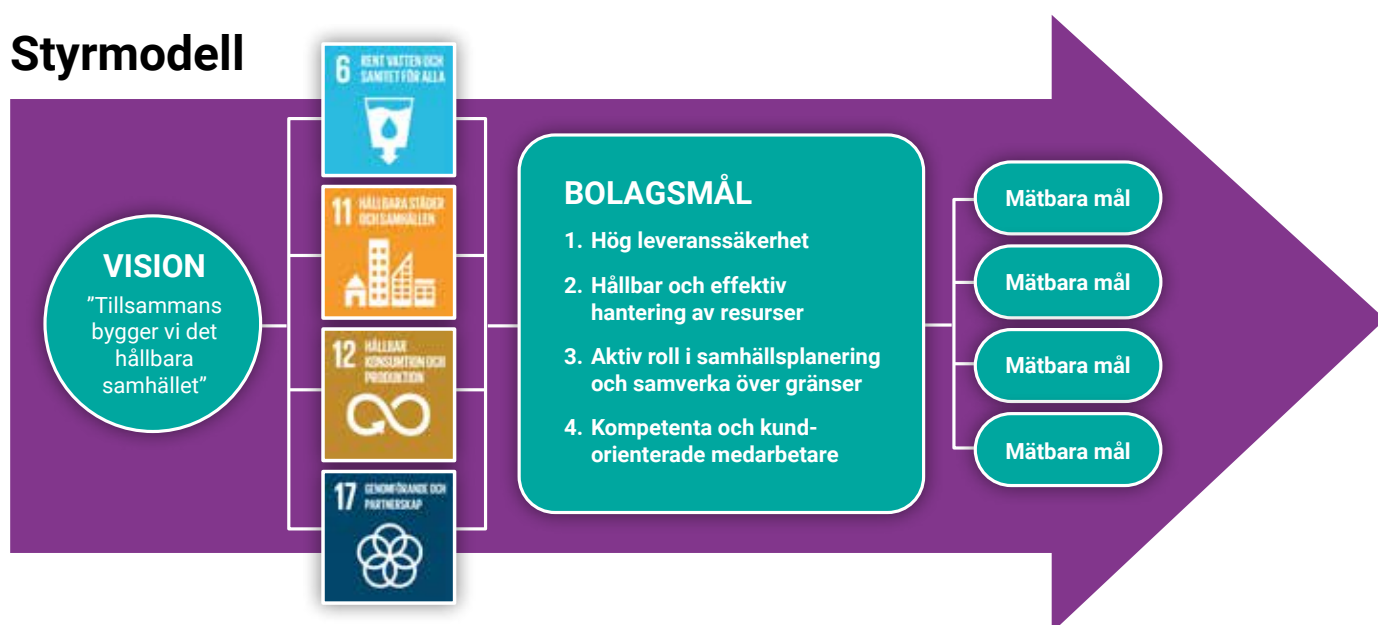
Fyra huvudstrategier

Utifrån styrmodellen tar avdelningarna fram verksamhetsplaner inför varje år, vilka följs upp varje tertial. Under 2021 har vi implementerat ett digitalt verktyg för planering och uppföljning av mål och aktiviteter, samtidigt som vi fortsatt förbättra kvaliteten och arbetssätten i målarbetet.

För att genomföra arbetet har vi fyra huvudstrategier:

- Styra med ledningssystem för kvalitet och hållbarhet
- Utveckla samarbeten och relationer
- Bedriva aktiv kommunikation för beteendeförändring
- Följa och stötta innovationer, forskning och utveckling.

Styrmodell

Systematiskt förbättringsarbete och uppföljning

Vakins hållbarhetsarbete sker på ett systematiskt sätt i enlighet med ledningssystemen för kvalitet (ISO 9001), miljö (ISO 14001) och arbetsmiljö (ISO 45001) där vi är certifierade. Under 2021 har vi arbetat på bred front för att förbättra och systematisera hållbarhetsarbetet:

- **Vidareutveckling av ledningssystem.** Vi har gått över till den nya arbetsmiljöstandarden ISO 45001:2018 samt arbetar för en certifiering enligt ISO 55001 (förvaltning av tillgångar) och ISO 27001 (informationssäkerhet). Vi har även beslutat att inte längre ansluta oss till ISO 26000 (socialt ansvarstagande), då denna delvis överlappar med hållbarhetsrapporteringen enligt årsredovisningslagen.
- **Kartläggning av behov.** I år har vi påbörjat en större översyn av ledningssystemen. Arbetet inleddes med en kartläggning av medarbetarnas behov och förväntningar. Nästa steg är att utveckla struktur och innehåll. Bland medarbetarna anser 98 procent att det är viktigt att det finns ett ledningssystem.
- **Löpande förbättringsarbete.** Vid ledningens genomgång för kvalitet, miljö och arbetsmiljö gör bolagsledningen en mer omfattande verksamhetsanalys, ser över policyer och beslutar om förbättringar. Under året har vi bland annat beslutat om nya rutiner, betydande miljöaspekter och arbetsmiljömål.
- **Extern revision.** I september granskades vi av externa revisorer utifrån kraven i ISO-standarderna. Granskningen visade att en säkerhetskultur börjat formas och att arbetsmiljöarbetet förbättrats väsentligt. Revisorerna noterade exempelvis att alla skyddsronder numera genomförs digitalt och systematiskt. Sammanlagt noterades 25 avvikelser och 20 förbättringsmöjligheter, vilka vi arbetat med under hösten.
- **Avvikelse.** Alla medarbetare har tillgång till ett digitalt avvikelse- och rapporteringsverktyg för olyckor, risker och tillbud. Under 2021 har systemet börjat användas för skyddsronder och riskbedömningar. Totalt rapporterades 110 händelser inom arbetsmiljö (riskobservationer, tillbud, olycksfall), 23 händelser inom miljö och 29 händelser inom kvalitet. Därutöver har tio förbättringsförslag lämnats i systemet.
- **Visselblåsning.** En upphandling av en extern funktion för visserblåsning pågår, där medarbetarna ska kunna lämna anonyma tips.

Efterlevnad av lagar och beslut

Vår verksamhet ska bedrivas i enlighet med lagar och beslut. Enligt miljöbalken har vi flera anläggningar som utgör miljöfarliga verksamheter. För dessa anläggningar följer vi miljöbalkens försiktighetsprincip och kontrollerar dem löpande enligt miljöbalkens krav på egenkontroll.

Under året lämnade vi in förslag på slutliga villkor avseende tillståndet för Öns reningsverk i Umeå. Tyvärr överskreds prövotidsvillkoret för fosfor under 2021. Anledningen var bland annat höga flöden orsakade av regn, vilket innebar att slampartiklar delvis sköljdes med avloppsvattnet i stället för att sedimentera i bassängerna. För att hindra att detta sker igen vidtar vi nu åtgärder och ytterligare försiktighetsåtgärder.

Vårt ansvar inom antikorrupcion

Inom offentlig verksamhet har vi ett särskilt ansvar att bekämpa mutor och korrupcion samt att upprätthålla kraven på saklighet och opartiskhet. Vi har flera sätt att säkerställa att alla medarbetare är informerade om vårt förhållningssätt:

- Vi tar ställning mot alla former av korrupcion och har en uppförandekod som beskriver detta.
- Riktlinjer för representation beskriver hur vi ska agera vid representation och gåvor.
- Administrativa rutiner är utformade så att attest- och utbetalningsreglerna ska bidra till god intern kontroll. Ingen ska till exempel ensam hantera en transaktion från början till slut (tvåhandsprincipen) och större utbetalningar godkänns enligt en särskild ordning.
- Vi planerar en utbildningsinsats under 2022 kring mutor och jäv, riktad till samtliga chefer. Vi kommer också att ge en chefsutbildning om visserblåsarlagen, samt dela information om lagen till medarbetarna.

Vakin omfattas av offentlighetsprincipen och rätten att ta del av allmänna handlingar. Under året har vi fastställt en dokumenthanteringsplan som beskriver vem som äger olika typer av information, hur den ska förvaltas och rutiner för diarieföring.

VAKINS SYN PÅ HÅLLBARHET

Hållbarhetskrav vid inköp och upphandling

Vakin omfattas av reglerna för offentlig upphandling och har en policy och rutiner för inköp. Årligen upphandlar vi varor och tjänster för 300–500 miljoner kronor inom cirka 175 olika upphandlingsområden.

Vi ställer olika typer av krav i våra upphandlingar. Sociala och etiska krav är standard i våra avtal. Miljökrav ställer vi i samband med entreprenader och transporter, samt vid upphandling av vissa produkter. Det kan till exempel handla om krav på fordon, bränslen eller miljömärkning.

Kraven vi ställer ska vara möjliga att följa upp under den löpande avtalsuppföljningen. Under året har vi gjort revisioner av två entreprenadprojekt där vi granskat leverantörens efterlevnad av miljökrav på entreprenader och transporter. Dessutom har vi genomfört en leverantörsrevision av ett bemanningsföretag, där krav på diskriminering, kollektivavtal och sociala/etiska följdes krav upp.

Klimatutsläpp i leverantörsledet

Våra klimatutsläpp är störst i leverantörsledet som under 2021 stod för omkring 90 procent av utsläppen. Dessa indirekta utsläpp kommer från inköp av energi, transporter, kemikalier, samt material (rör, ledningar och tunnor för avfallsinsamling).

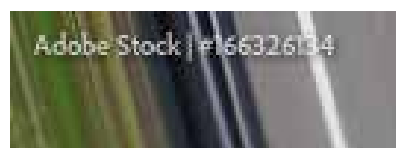
Möjligheten att påverka dessa utsläpp skiljer sig åt. Exempelvis har vi svårt att påverka utsläppen från produktion av energi på en nordeuropeisk marknad – dock kan vi energi-effektivisera våra anläggningar. I andra fall, till exempel avseende transporter, är krav i upphandling ett viktigt styrmedel att arbeta med för att minska miljö- och klimatpåverkan. Vi ställer krav avseende transporter vid avfallsinsamling (mål om 100 procent fossilfritt drivmedel från 2025) och krav på entreprenader och transporter i VA-projekt.

Mänskliga rättigheter

Vakins internationella samarbeten, med utgångspunkt i FN:s globala mål och deklaration om mänskliga rättigheter, är ett bra sätt att lära oss både om dessa frågor och om hur VA- och avfallsfrågor hanteras i andra länder. Vi har som mål att alltid ha ett pågående internationellt projekt. Demokrati, hållbarhet och jämlikhet är centrala delar i projekten, som exempelvis i projektet vi nyligen avslutade i Kenya. Det finansierades av SIDA, ICLD (Internationellt centrum för lokal demokrati).

Jämställdhetsarbetet inom Vakin syftar till att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande säkerbehandling hos våra medarbetare. En del av arbetet är att erbjuda samma möjligheter för män och kvinnor inom företaget. Vi genomför årligen en lönekartläggning. Syftet är att upptäcka och åtgärda eventuella löneskillnader mellan män och kvinnor som genomför arbetsuppgifter med samma svårighetsgrad. Utifrån denna vidtogs åtgärder för några av medarbetarna.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i vår likabehandlingspolicy, som i sin tur tar avstamp i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och diskrimineringslagen och gäller för alla anställda, vikarier och praktikanter. Syftet är att motverka all typ av diskriminering och särbehandling enligt principen om alla människors lika värde.

Intressentanalys

Vi tar reda på våra intressenters förväntningar genom löpande dialog.
Här redovisar vi de viktigaste intressenternas förväntningar.

INTRESSETER	VIKTIGA FRÅGOR	HUR VI KOMMUNICERAR
Kunder	■ God tillgänglighet ■ Kostnadseffektiva och hållbara tjänster ■ Hälsosamt dricksvatten ■ Hög leveranssäkerhet ■ Bra bemötande ■ Digitala tjänster ■ Självservice	■ Personliga möten ■ E-tjänster ■ Kundservice ■ Kundundersökningar ■ Nyhetsbrev ■ Webb och sociala medier
Medarbetare	■ Hälsa och säkerhet ■ Kompetensutveckling ■ Ledning och styrning ■ Samverkan ■ Friskvård	■ Dagliga möten ■ Arbetsplatsträffar ■ Medarbetarsamtal ■ Intranät ■ Personaldagar ■ Fackliga möten och samverkan ■ Medarbetarundersökning
Ägare	■ Långsiktigt ansvar och utveckling i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv, affärsplan och övriga beslut	■ Styrelsemöten, årsstämma ■ Strategidagar ■ VD-träffar, ägardialog ■ Hållbarhets- och årsrapport
Ägarkommuner	■ Kompetens och tjänster från oss som huvudman för VA och renhållning	■ Samverkansmöten ■ Yttranden och dialog ■ Gemensamma projekt
Leverantörer	■ Kompetenta beställare ■ Tydliga krav ■ Säker arbetsmiljö för alla	■ Avtal ■ Projekt- och byggmöten ■ Revision av krav
Myndigheter	■ Egenkontroll ■ Krav i tillstånd och beslut ■ Lagefterlevnad	■ Tillsyn ■ Miljörapporter ■ Samråd
Media	■ Transparenta ■ Tillgängliga, korrekt information	■ Intervjuer ■ Pressmeddelanden

Identifierade hållbarhetsrisker

Även om vatten- och avloppstjänsterna har god status i dag, väntar stora utmaningar på lång sikt. Vi arbetar löpande med riskanalyser för att både identifiera och hantera riskerna kopplade till vår verksamhet.

HÅLLBARHETS-OMRÅDE	RISKER	HANTERING AV RISK	RESULTAT-INDIKATORER*
Säker, långsiktig dricksvattenproduktion	■ Otjänligt dricksvatten ■ Vattenbrist ■ Elavbrott/tekniskt fel i anläggning ■ Intrång i anläggning	■ Provtagning, riskanalyser ■ Vattenskyddsområden ■ Vattenrestriktioner ■ Reservvatten, nödvatten ■ Krisberedskap ■ Säkerhetsarbete	■ Läckor dricksvattenledningar ■ Dricksvattenkvalitet
Miljöriktig rening av avloppsvatten	■ Avvikelser från tillstånd ■ Användning av miljöfarliga ämnen (kemikalier) ■ Hantering av slam	■ Egenkontroll, rutiner ■ Lagbevakning ■ Uppströmsarbete ■ Utredningsarbete slam	■ Reningsgrad spillvatten
Underhåll av anläggningar	■ Driftavbrott i anläggning ■ Finansiering av underhåll	■ Planerat underhållsarbete ■ Långsiktiga finansieringsplaner	■ Effektiv planering av underhåll
Ökad återanvändning och återvinning	■ Ingen sortering/fel-sortering ■ Bristande mottagning och behandling av avfall ■ Brister i leverantörsled	■ Miljöstyrande taxor och kommunikation ■ Krav och uppföljning vid upphandling	■ Insamlat material ■ Kommunalt avfall ■ Mat- och restavfall ■ Tömning av soptunnor
Minskad klimatpåverkan	■ Skyfall, översvämningar och torka ■ Egen klimatpåverkan	■ Klimatanpassning ■ Dagvattenhantering ■ Krisberedskap	■ Utsläpp av växthusgaser ■ Energi-användning ■ Energiintensitet

VAKINS SYN PÅ HÅLLBARHET

HÅLLBARHETS-OMRÅDE	RISKER	HANTERING AV RISK	RESULTAT-INDIKATORER
Hälsa och säkerhet	■ Olyckor och tillbud ■ Psykisk ohälsa ■ Stress ■ Hot och våld	■ Systematiskt arbetsmiljöarbete ■ Policyer, rutiner och avvikelshantering ■ Friskvård, företagshälsovård ■ Medarbetarsamtal	■ Sjukfrånvaro ■ Frisknärvaro ■ Friskvårdstimme ■ Friskvårdsbidrag ■ Rehabiliteringskostnader
Kompetens och samverkan	■ Kompetensbrist	■ Kompetensutveckling ■ Besök på karriärmässor ■ Samverkan universitet och lärosäten ■ Avgångssamtal med alla medarbetare	■ Kompetensutveckling ■ Tidsåtgång rekrytering ■ Kvalificerade sökanden ■ Personalomsättning
Jämställdhet och mångfald	■ Trakasserier ■ Diskriminering och särbehandling	■ Arbeta genusmedvetet i det systematiska arbetsmiljöarbetet ■ Likabehandlingsplan ■ Lönekartläggningar	■ Personalstyrka kvinnor/män ■ Jämställda löner
Antikorruption	■ Korruption, mutor och penningtvätt ■ Brott mot upphandlingslagstiftning	■ Internkontroll ■ Granskning, uppföljning och revision ■ Inköspolicy och -rutin	■ Antal fall av misstänkt korruption

*Urval av resultatindikatorer som redovisas i separat bilaga alternativt i respektive avsnitt om måluppfyllelse.

Våra viktigaste hållbarhetsaspekter

Våra fokusområden för hållbarhet är etablerade utifrån valda målområden i Agenda 2030, riskidentifiering och intressentdialogen. Särskild hänsyn är tagen till våra kunders synpunkter inom hållbarhetsområdet.

Ekologisk hållbarhet

Resurshushållning

Vatten är en ovärderlig resurs. Tillsammans med andra samhällsaktörer arbetar vi för att skydda vattentäkter och återföra näringsämnen i avloppsslammet till kretsloppen som gödsel. Även de stora avfallsmängderna är ofta en värdefull resurs. Avfallstrappan, eller "avfallshierarkin", reglerar i vilken ordning vi ska hantera avfallet för att minska avfallet och öka resurseffektiviteten.

Klimatpåverkan

Vår verksamhet påverkar klimatet både positivt och negativt och vi följer upp vår klimatpåverkan i ett årligt klimatbokslut. Våra största utsläpp är indirekta utsläpp och energieffektivisering är därför en viktig fråga för oss.

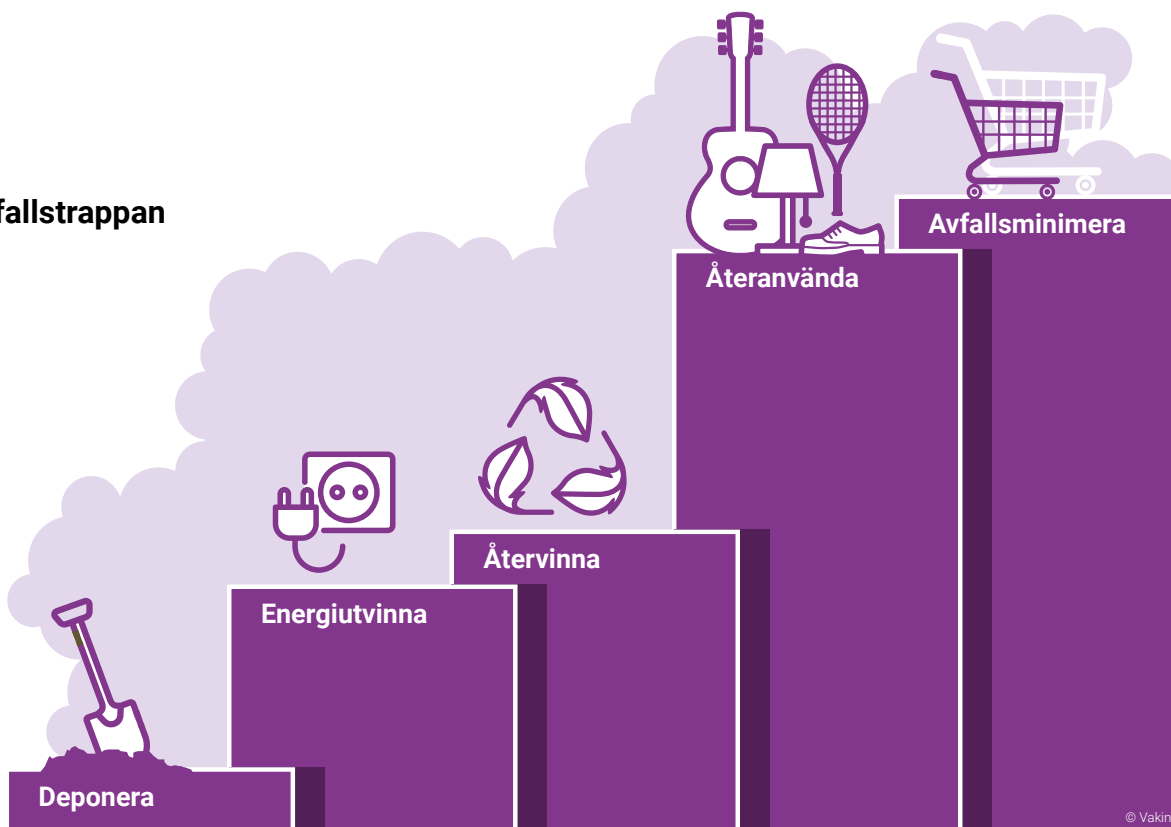
Utsläpp till vatten

Vakins reningsverk är miljöfarliga verksamheter som regleras av miljölagstiftning och myndigheter. Genom en miljöriktig rening av avloppsvatten arbetar vi för att minska utsläpp av näringsämnen och föroreningar till vatten.

Kemikalier

För att få reningsprocessen att fungera behövs det flera olika kemikalier. Kemikalieanvändningen innebär dock risker för hälsa och miljö. Det ställer krav på kemikalieförteckningar, riskbedömningar, skyddsåtgärder och ett aktivt arbete för att byta ut de sämsta kemikalierna.

Avfallstrappan

Social hållbarhet

Hälsa och säkerhet

Medarbetarna är Vakins viktigaste resurs. Vi vill vara en vara en bra arbetsplats, där medarbetarna trivs, utvecklas och mår bra. Den fysiska arbetsmiljön ska präglas av ett en god säkerhetskultur och ständiga förbättringar. Här ingår att erbjuda friskvård, hälsocoach och olika aktiviteter för kropp och själ.

Kompetens och samverkan

Vi är en lärande organisation, där vi arbetar med ständig utveckling för att skapa ett hållbart samhälle och säkerställa god service till kommunernas invånare. Vi arbetar aktivt för att stärka både vår egen och andras kompetens genom att delta i olika nätverk samt forsknings- och innovationsprojekt.

Jämställdhet och mångfald

Vi tror att en arbetsplats som karaktäriseras av jämställdhet sätter grunden för en mer kreativ och innovativ miljö. Vi arbetar därför aktivt med att öka vår jämställdhet och se varje individs personliga och yrkesmässiga bakgrund som en tillgång.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomi i balans

Det stora behovet av att förnya, underhålla och bygga ut ledningar och anläggningar är förenat med höga kostnader. Vi behöver säkra finansiering för vår långsiktiga verksamhet inom vatten och avfall, samtidigt som vi utmanas av begränsade möjligheter till egenfinansiering av dessa investeringar, vilket beror på självkostnadsprincipen.

Våra mest betydande miljöaspekter

Vi ser regelbundet över vårt miljöavtryck och bedömer våra viktigaste miljöaspekter i ett livscykelperspektiv genom värdekedjan, såväl uppströms som nedströms. Det betyder att vi gör en bedömning av miljöpåverkan vid varje steg av vår leverans.

Utifrån en värdering av sex olika miljöaspekter (resurs-hushållning, klimatpåverkan, utsläpp till vatten, kemikalier, lukt och buller samt biologisk mångfald) har de fyra första valts ut som våra mest betydande. Dessa styrs i sin tur genom mål och aktiviteter i vår styrmodell.

Mål 1

Hög leveranssäkerhet

Vad innebär målet?

Vakins mål om hög leveranssäkerhet innebär att vi ska leverera ett hälsomässigt säkert dricksvatten dygnet runt till invånarna i våra ägarkommuner och se till att hushållens soptunnor töms i tid under årets alla dagar. Det innebär också att vi arbetar effektivt och håller leveranstider både internt och externt.

Måluppfyllelse 2021

Vakins vatten- och avloppsverksamhet är samhällsviktig. Trots ytterligare ett år med pandemi, har vi lyckats fortsätta leverera våra tjänster. Här har vår pandemiplan hjälpt oss att se till att alla får vatten och sophämtning, trots allmän smittspridning, sjukfrånvaro bland medarbetarna och rådande restriktioner.

En hållbar vattenförsörjning

Mycket av vårt arbete under året har handlat om att framtidssäkra leveranserna för att kunna möta behoven i en expanderande kommun. För att Vakins ägarkommuner ska utvecklas i rätt riktning och vara attraktiva platser att bo och verka på, är en långsiktigt hållbar vattenförsörjning av central betydelse.

Umeå kommun har som ambition att ha 200 000 invånare år 2050. Redan i dag måste vi ta höjd för alla de utmaningar som äventyrar leveransen av ett rent, säkert och friskt dricksvatten. De vattentäkter vi använder i dag är tyvärr inte tillräckliga för att tillgodose behovet framöver, oavsett om invånarna bosätter sig i staden, på landsbygden eller i något av omvandlingsområdena.

För att skydda vattentäkter behöver varje täkt ha ett vattenskyddsområde och ett tillstånd enligt miljöbalken, ett långsiktigt arbete där vi jobbar strukturerat. Under 2021 har arbetet med ett nytt vattenskyddsområde i Botsmark fortskridit. Under 2022 planerar vi att söka tillstånd för vattenuttaget, samt göra tekniska utredningar för att söka tillstånd för vattenuttaget i Taveljö.

Kunskap om infrastruktur

Vi utmanas av en föråldrad infrastruktur, som gamla ledningsnät där stora mängder vatten läcker ut ur dricksvattenätet, samtidigt som det läcker in till avloppsledningsnätet. Här behövs både teknikutveckling, en tydlig lagstiftning och nya samarbeten.

Vi vill styra arbetet mot ett mer planerat underhåll och följer därför upp våra olika typer av åtgärder. En viktig pusselbit för att stärka förvaltningen av tillgångar är arbetet för att certifieras enligt ISO 55001.

För att uppnå målet måste Vakins:

- höja kapaciteten för att producera, distribuera och avleda vatten i ett växande Umeå
- förvalta våra tillgångar effektivt i linje med nytt ledningssystem (ISO 55000)
- driva på den digitala transformationen
- anpassa bristande kapacitet i dagvattennätet efter ökad nederbörd
- dokumentera och utveckla arbetsprocesser och administrativa rutiner.

Provpumpning, en del i förstudien för en ny vattentäkt.

Utökad kapacitet för dricksvattenförsörjning av Umeå tätort

I mitten på juni 2020 infördes bevattningsrestriktioner i stora delar av Umeå kommun. Anledningen var att produktionen vid Forslunda vattenverk inte räckte till för att täcka vattenbehovet, trots att den gick nära maxproduktion. Framöver måste dricksvattnet räcka till ännu fler då Umeå växer i rask takt.

För att trygga den framtida vattenförsörjningen i Umeå-regionen, har det under året pågått flera olika projekt:

- Undersökningarna av en ny grundvattentäkt i Vännäs har fortsatt i samarbete med Vännäs kommun. Förhoppningen är att den långsiktigt ska komplettera vattenförsörjningen i Umeå tätort. Långtidsprovpumpning pågår i tre delområden under vintern 2021/2022.
- Forslunda vattenverk ska byggas ut med start 2022 för att nyttja vattentäktens fulla kapacitet och säkra vattenförsörjningen för vattenverkets nuvarande och växande distributionsområde. Det är en investering på omkring 155 Mkr, där projektet beräknas pågå från 2022 till 2024.
- Vattenverket i Botsmark har renoverats och moderniserats. Dricksvatten renas numera helt kemikaliefritt med en biologisk process som tar bort järn och mangan och där pH-värdet i vattnet höjs genom luftning. Det gamla vattenverket var i full drift medan den nya processen testades och installerades. Till en början i liten skala i en pilotanläggning.

Viktig förnyelse av spillvattenledning

Spillvatten från Ersmark, Ersboda och Mariedal har tidigare avletts via Hamrinstunneln. Ledningen har länge varit i stort behov av underhåll, men dess läge har försvårat åtgärden. Vi har därför dragit en ny ledning längs med Strombergs väg. Den nya ledningen kopplades in hösten 2021.

Projektet var utmanande med omfattande arbeten i ett tätbebyggt och trafikerat område. För att minska störningarna, har arbetet till största delen genomförts med schaktfria metoder. Genom att dra in en ny ledning i den befintliga, i stället för att byta ut hela ledningen, kunde vi minska omfattningen av grävarbetena och snabba på projektet.

På Ersboda byttes ett antal brunnar ut, vilket påverkade lokala verksamhetsutövare. Delar av arbetet har därför genomförts nattetid för att minimera störningarna, i samråd med handelsområdet Stora Birk och med stöd från Umeå kommuns näringslivsenhet.

Visualisering av ledningsnäten

En god kunskap om ledningsnäten behövs vid produktion och distributionen av vatten samt avledning och rening av avloppsvatten. Med Geografiska Informationssystem (GIS) samlar vi viktig information om ledningars läge, dimension, material, ålder och skick. Kartdata används vid planerade projekt, förebyggande underhåll och vid akuta insatser. I vår nya ägarkommun Nordmaling har vi under året gjort en särskild insats för att samla och kartlägga information om ledningsnäten.

Ny tryckstegringsstation i Ivarsboda

Vi har installerat en tryckstegringsstation som upprätthåller trycket i ledningarna från vattenverket i Sävar ut mot kustbyarna norr om Umeå. De har vid flera tillfällen haft problem med vattentrycket, vilket ledde till bevattningsförbud sommaren 2021. Åtgärden ska förbättra vattentillgången i området.

Utökad ansvar för returpapper

Under året har vi gjort omfattande förberedelser för att kunna hantera det utökade ansvaret för returpapper från 1 januari 2022. Det här resulterade i nya avtal för insamling och behandling.

Eftersom vårt nya ansvar inte gäller alla förpackningar, har det varit svårt att ändra och förbättra systemet i någon större omfattning. Privatkunder lämnar precis som tidigare sitt returpapper på återvinningsstationen eller behållare på ÅVC, men på sikt önskar vi ett mer fastighetsnära system.

Nödvattentankar

Under 2020 investerade vi i nödvattentankar som gör det möjligt att trycksätta enskilda byggnader för kontinuerlig vattenförsörjning. De är främst avsedda för särskilt utsatta verksamheter, till exempel vårdinrättningar och skolor. Nödvattentanken gör det möjligt att använda fastigheten med full funktion medan arbete pågår, vid en läcka eller planerat underhållsarbete.

Målvärden och utfall 2021

Vi levererar ett hälsomässigt säkert dricksvatten med hög leveranssäkerhet

Läckor på dricksvattenledningar

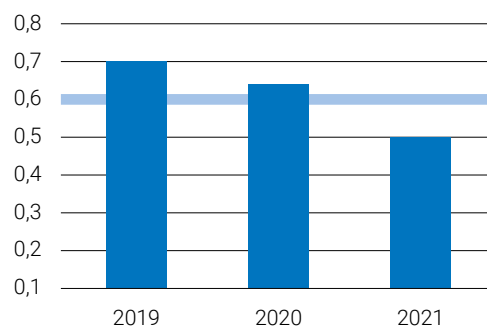
Mål: < 0,6 st/10 km ledning

Målet syftar till att minska antalet läckor för att förbättra leveranssäkerheten och minska slöseri med utläckage av vatten. Nyckeltalet visar antalet läckor fördelat på 10 km huvudledning och avser Umeå.

Utfall: 0,5 st/10 km ledning

Målet uppfylls för 2021. Variationerna från år till år beror bland annat på temperatursvängningar och hur djupt tjälen går. Det är den långsiktiga trenden som bäst beskriver utvecklingen.

Antal läckor per 10 km huvudledning (st)

Dricksvattenkvalitet

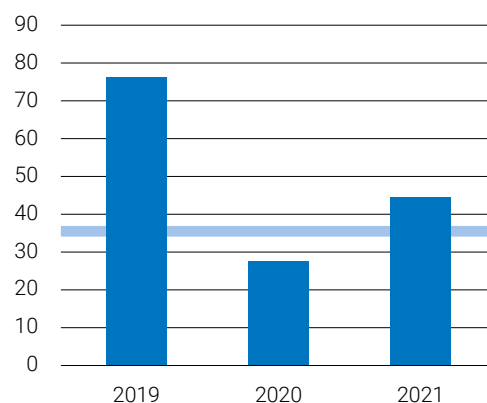
Mål: < 36 st/år

Målet är att minska antalet dricksvattenprov med anmärkning på kvaliteten. Avvikelse kan till exempel orsakas av mikroorganismer och då tas ytterligare prover för att säkerställa kvaliteten. Nyckeltalet avser en poängsummering av antalet prov som bedömts "tjänligt med anmärkning" (1 p) plus antalet "otjänliga prov" (10 p). Här redovisas resultat för Umeå.

Utfall: 44 st

Målet uppfylls inte. Sammanställningen visar på kvalitetsproblem vid nyanläggning av ledning (2019) och ombyggnationer (2021). Detta är inte ovanligt då processen ofta behöver justeras; nya rutiner vid nyförläggning av ledningar ska förhoppningsvis minska risken för problem framöver.

Antalet prov tjänligt med anmärkning + 10 gånger antalet otjänliga prov (st)

Vi tar hand om våra anläggningar på ett strukturerat sätt

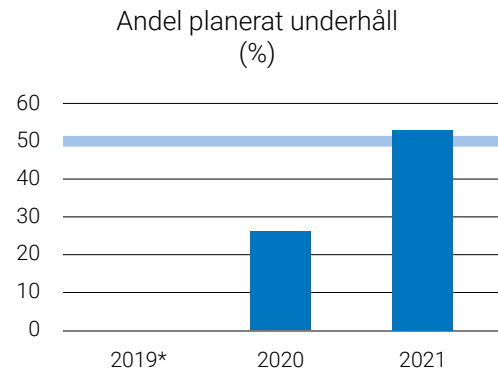
Effektiv planering av underhåll

Mål: >50 %

Målet är att öka andelen planerat underhåll i förhållande till totala underhållsinsatser. Förebyggande underhåll är mer kostnads-effektivt än akuta och oplanerade åtgärder. Nyckeltalet redovisas som årsmedel för Vakin.

Utfall: 52 %

Målet uppfylls för 2021.

Vi levererar tjänster inom avfallsbranschen med hög leveranssäkerhet

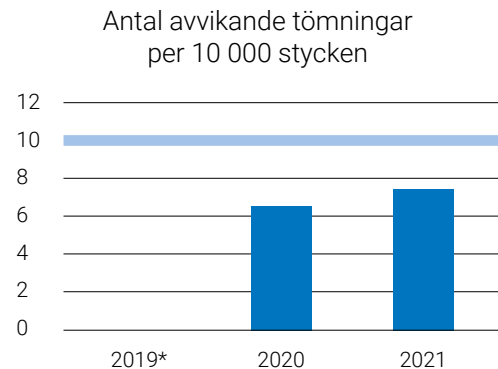
Tömningar av soptunnor

Mål: < 10 avvikelser per 10 000 tömningar

Målet är att minska antalet missade tömningar per 10 000 utföranden. Varje månad sker omkring 140 000 tömningar. Avvikelser kan bland annat ske på grund av dåligt väder. Nyckeltalet avser hela Vakin och mäts utifrån kundklagomål.

Utfall: 7,3 avvikelser per 10 000 tömningar

Målet uppfylls för 2021.

* Mätvärde för året saknas.

Mål 2

Hållbar och effektiv hantering av resurser

Vad innebär målet?

Vakins mål om en hållbar och effektiv hantering av resurser är en del av omställningen till en cirkulär ekonomi. Vakinn hanterar många värdefulla resurser; avfall, vatten, energi och inte minst näringsämnen i slam från avloppsrening. Vi vill bidra till giftfria och cirkulära kretslopp som minskar resursanvändningen och begränsar klimat- och miljöpåverkan. Målet innebär även att vi har en god ekonomisk hushållning i vår verksamhet.

Måluppfyllelse 2021

Vakin har en viktig roll i klimatomställningen och i samhällets strävan mot en cirkulär ekonomi. Cirkulära flöden av resurser, som inom vårt område utgörs av vatten och avfall, är en förutsättning och ett verktyg för att minska den globala uppvärmningen. Mycket av vårt långsiktiga arbete handlar om att främja cirkulära flöden.

Vår verksamhet påverkas även av såväl lokala som nationella klimatmål, bland annat Umeå kommuns mål om klimatneutralitet 2040 och Sveriges mål om klimatneutralitet senast 2045. Vi vill begränsa vår egen verksamhets klimatpåverkan samtidigt som vi bidrar till att minska kommuninvånarnas klimatavtryck. Här är klimatbokslutet ett viktigt verktyg.

Ökat fokus på minimerat avfall

Som en del i vårt arbete med att minimera avfallsmängderna, vill vi underlätta för en hållbar konsumtion. Det kan exempelvis handla om bättre förutsättningar för återanvändning, second hand, återvinning, upcycling, uthyrningstjänster, delningstjänster och reparationer.

På våra ÅVC:er pågår arbete med att få till en bättre mottagning och sortering av återbruksprodukter. I samverkansprojektet RE Umeå pågår olika aktiviteter för att öka kunskap och engagemang kring hållbar konsumtion. Återbruk, second hand-försäljning och reparationstjänster bidrar till att öka livslängden på prylar som annars skulle lämnas på ÅVC.

En ekonomi i balans

Kommunal verksamhet ska bedrivas enligt principen för god hushållning baserat på kommunallagen. Vi måste ha god träffsäkerhet i budgetar och prognoser – dels för att kunna fatta rätt beslut, dels för att kunna möta förtroendet vi har fått när det gäller att utföra vatten- och avfallstjänster. För att säkerställa detta, ska vi utveckla nyckeltal som bättre beskriver vår ekonomiska status. Vår stora utmaning handlar om att säkra finansieringen för vår långsiktiga verksamhet.

För att uppnå målet måste Vakin:

- öka mängden avfall till återanvändning och återvinning
- effektivisera energianvändningen
- ställa hållbarhetskrav i upphandlingar och inköp samt följa upp efterlevnaden av dessa
- öka nyttiggörande av slam och biogödsel.

Kunder kan lämna byggmaterial i en container vid återbrukshuset. Utsorterat material samlas sedan i Byggboden.

Utsortering av bygg- och rivningsavfall på ÅVC

Under året har vi testat Byggboden, ett smart sätt att återbruka byggmaterial vid Klockarbäckens ÅVC. Idén kommer från medarbetare som lagt märke till att det lämnas in byggmaterial som skulle kunna användas i stället för att kastas.

Byggboden fylls med material som sorterats ut och som fortfarande går att använda. Det kan vara tegelpannor, virke, plywoodskivor eller takplåt. Kunder kan lämna byggmaterial i en särskild container vid återbrukshuset och det utsorterade materialet samlas i Byggboden nära utfarten. Där kan kunder ta med sig det de behöver hem.

Under året har vi även testat återbruk av användbart material på Gimonäs ÅVC. Den stora gemensamma högen för sten, betong, keramik och porslin gör nämligen att mycket användbart material krossas i onödan. Kunderna kan nu i stället ställa materialet åt sidan; en överbliven låda kakel, ett handfat som är helt eller några udda trädgårdsplattor. Det kan sedan säljas av Returbutiken.

Läkemedelsrening i Flurkmark

Vakin har utvärderat olika tekniker för rening av läkemedelsrester vid Flurkmarks avloppsreningsverk. De metoder som har testats är ozon, aktivt kol och UV-ljus, i olika kombinationer. Testerna har gett oss nya erfarenheter när det gäller kostnad samt för- och nackdelar med drift och underhåll. Resultatet presenterades vid ett seminarium hösten 2021 och kommer att användas som beslutsunderlag för en fullskalig installation vid Öns reningsverk i framtiden.

Konsekvenser av riklig nederbörd

Den snörika vintern i kombination med den kalla våren, förorsakade en utdragen snösmältning. Smältvatten läckte in i våra spillvattenledningar och gav förhöjda flöden av inkommande avloppsvatten till reningsverket. Det här riskerar att påverka reningsverkens prestanda och kan leda till utsläpp av orenat avloppsvatten (så kallad bräddning) om inte kapaciteten i systemet är tillräcklig.

På samma sätt medförde höstens ihållande och intensiva regn inte bara översvämningar i delar av Umeå, utan orsakade även problem i avloppsreningsverket. Vid ihållande regn tränger vatten från ytor och vattenmättad mark in i spillvattenledningar, så kallat tillskottsvatten. Efter riklig nederbörd kan det uppstå andra processproblem. Ett exempel är avvattningen av slam, där det är viktigt att producera ett torrare slam för att minska miljöbelastningen vid transporter och kostnaden för att omhänderta slammet.

Analoga vattenmätare byts till digitala

Vi fortsätter byta vattenmätarna hos våra kunder till digitala smarta vattenmätare som kontinuerligt kommunicerar mätdata. De smarta vattenmätarna skickar också annan information om bland annat misstänkta vattenläckor (förändring i ljud) och risk för frysning (låga temperaturer) i omgivningen. Vi får därigenom ett digitaliserat övervakningssystem av vattenledningsnätet. Det blir bland annat möjligt att identifiera läckor som inte tränger upp igenom marken och åtgärda dessa innan de förorsakar större driftstörningar. Analyser av mätdata hjälper oss att förebygga underhållsinsatser.

Energieffektivisering på Öns reningsverk

En energikartläggning på Öns reningsverk visar områden där vi kan göra energibesparingar och göra anläggningen mer effektiv. Exempel på åtgärder är att modernisera utrustning, sätta in övervaknings- och styrteknik och optimera flöden. De olika investeringarna betalar sig på kort tid, eftersom den årliga energibesparingen blir stor.

RE Umeås skyltfönster inspirerar till återbruk

RE Umeå är ett samarbete mellan Coompanion, Vakin, Diös och Umeå Kommun som bidrar till en mer cirkulär ekonomi i Umeå. Det gör vi genom att skapa alternativ till ny konsumtion, som återanvändning, second hand, återvinning, upcycling, uthyrningstjänster, delningstjänster och reparationer. Mer material från ÅVC kan då återbrukas i stället för att återvinnas som energi. En del av RE Umeå är skyltfönstret vid Vasaplan, där vi visar upp exempel på utnyttjade resurser från ÅVC som ett led i arbetet med att minimera avfallsmängderna.

Målvärden och utfall 2021

Vi främjar en resurseffektiv och giftfri avfallshantering

Mat- och restavfall

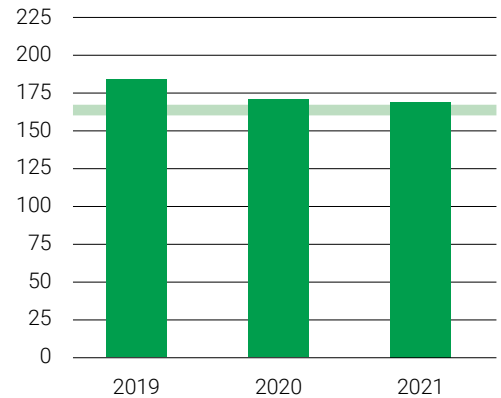
Mål: 169 kg/person

Målet är en del av Avfall Sveriges initiativ att minska mängden mat- och restavfall med 25 procent till 2025 jämfört med 2015. Målet bryts ned till ett årligt mål för våra ägarkommuner. Här visas utfallet för Umeå.

Utfall: 171 kg/person

Målet är långsiktigt och nås inte 2021. För att nå målet behöver vi öka utsorteringen av förpackningar och minska matsvinnet.

Mängd mat- och restavfall (kg/person)

Kommunalt avfall

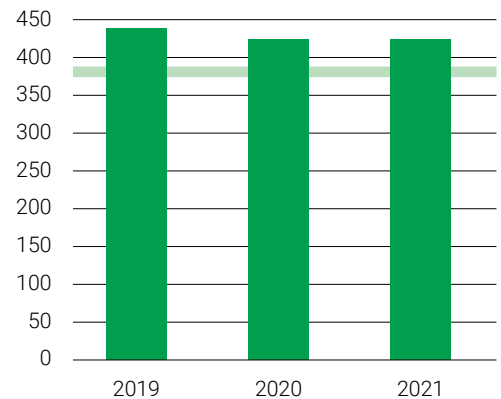
Mål: 380 kg/person

Målet är att minska avfallsmängderna till 380 kg/person 2025. Nyckeltalet avser mängden avfall per person exklusive trädgårdsavfall. Syftet är att öka resurshushållning genom återbruk och återvinning. Här redovisas siffror för Umeå.

Utfall: 438 kg/person

Målet är långsiktigt och nåddes inte 2021. Arbetet med att öka mängderna till återbruk, materialåtervinning och biologiskt behandling fortsätter.

Mängd kommunalt avfall (kg/person)

Vi begränsar vår klimatpåverkan

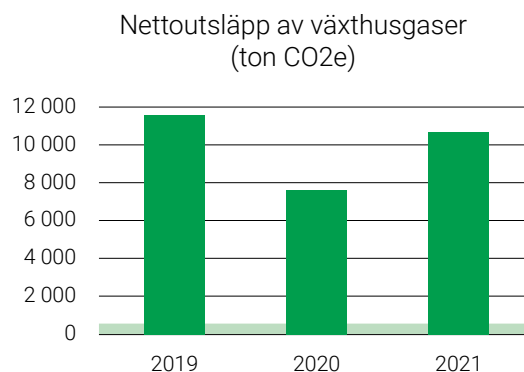
Nettoutsläpp av växthusgaser

Mål: Klimatneutralt Umeå 2040

Målet är att minska utsläppen av växthusgaser och bidra till målet om att Umeå ska vara klimatneutralt till 2040. Netto-utsläppet beräknas som tillförda utsläpp minus undvikna utsläpp. Enligt Umeå kommuns definition ska utsläppen minska med 85 procent jämfört med 2019.

Utfall: 10 656 ton CO₂e

Utsläppen av växthusgaser ökade under 2021, bland annat till följd av att Nordmalings kommun nu ingår i Vakin samt större utsläpp från elkonsumention och infrastrukturinvesteringar (rör och ledningar).

Vi tar hand om och renar avloppsvatten med hög miljöambition

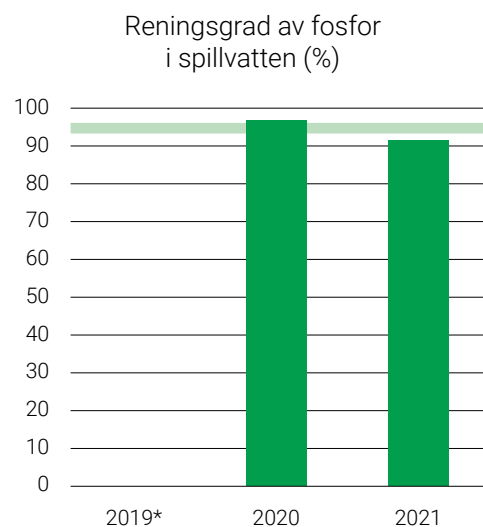
Reningsgrad spillvatten

Mål: > 95 %

Rening av spillvatten sker främst för att minska utsläppen av näringsämnen (kväve och fosfor) samt syreförbrukande ämnen till vattendrag. Miljöpåverkan övervakas kontinuerligt enligt kontrollprogram. Utsläpp av fosfor är särskilt viktigt för vattenkvaliteten och en bra indikator på verksamhetens miljöpåverkan. Nyckeltalet beräknas utifrån utsläppsvärden inklusive bräddningar från avloppsreningsverken i Umeå, Lövudden och Rundvik reningsverk i Nordmaling samt Rosinedal reningsverk i Vindeln.

Utfall: 91,47 %

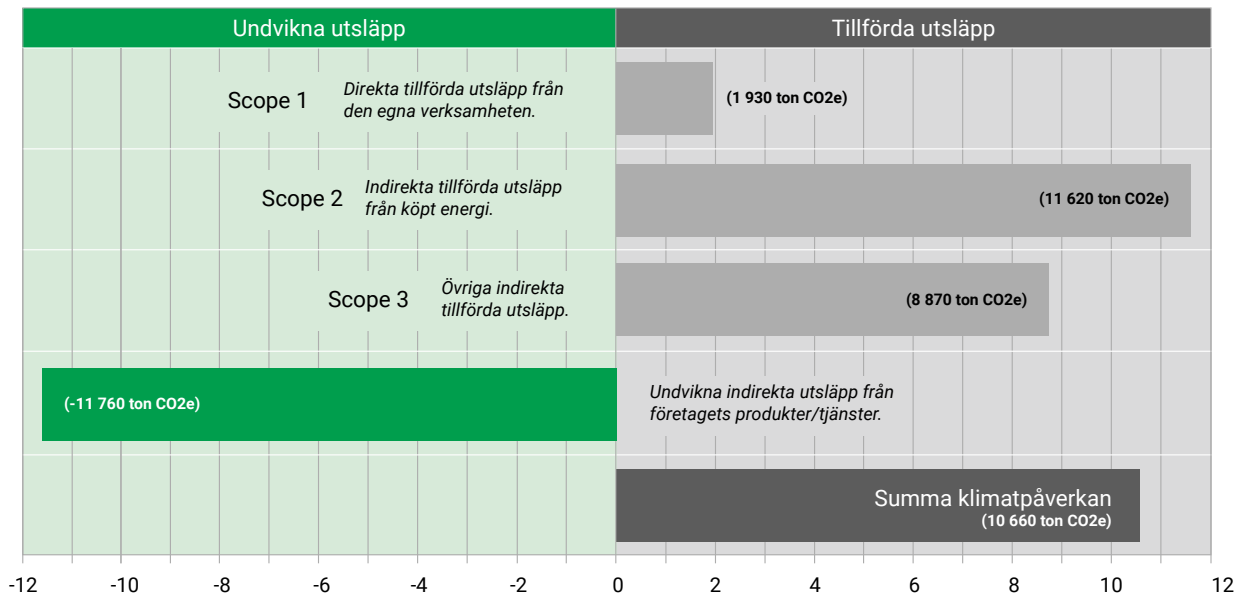
Målet uppfylls inte för 2021. Höga flöden under hösten tillsammans med ett tekniskt missöde i reningsverket ledde till att bioreningen slogs ut. Detta var den primära orsaken till reningsgraden inte uppnåddes. En åtgärdsplan har nu upprättats för att minska effekterna av höga flöden och det tekniska problemet har korrigerats.

* Mätvärde för året saknas.

Klimatbokslut för 2021

Varje år redovisar vi våra utsläpp av växthusgaser i ett klimatbokslut. Resultatet använder vi för att bedöma vilka åtgärder som ska genomföras för att minska våra klimatutsläpp.

Klimatutsläppen redovisas på tre nivåer, så kallade Scope, enligt den internationella standarden Greenhouse Gas Protocol. Vakins nettoklimatpåverkan tar även hänsyn till undvikna utsläpp.

Under året tillförde Vakins utsläpp motsvarande 22 418 ton CO2e. Vår verksamhet bidrog till att utsläpp motsvarande 11 763 ton kunde undvikas. Nettoresultatet (tillförda minus undvikna utsläpp) visar att Vakins bidrag med ett nettoutsläpp motsvarande 10 656 ton CO2e. Under 2021 har nettoutsläppen ökat och det beror på att:

- Utsläppen inkluderar ytterligare en kommun (Nordmaling)
- Större uppströms utsläpp för rör, ledningar och nyinvesteringar
- Större utsläpp från elanvändning och minskad elproduktion vid Öns reningsverk
- Ökade utsläpp från slamhantering och utsläpp vid recipient av renat avloppsvatten till följd av uppdaterat beräkningsverktyg.

Vår största klimatutsläppskälla är utsläpp från energianvändning vid Öns reningsverk. Trots att elanvändningen var relativt oförändrad, ökade utsläppen på grund av att utsläppen på den nordeuropeiska elmarknaden ökade. Vår egen elproduktionen minskade något till följd av ett saneringsarbete i den ena röt-kammaren.

Utsläppen från rör och ledningar var årets näst största utsläppskälla. Beräkningarna baseras på uppgifter om ledningsdata som lagts in i Vakins databas VA-banken. Inmatningsuppgifter har ofta en eftersläpning och klimatbokslutets resultatet har påverkats relativt mycket av att vi ändrat vår metod för hur vi tar fram dataunderlag.

I klimatbokslutet studeras Vakins totala nettoklimatpåverkan i samhället ur ett livscykelperspektiv. Det innebär att utsläpp vi undviker genom vår verksamhet också finns med. Hur vi tar hand om hushållens avfall spelar här en stor roll, vilket gör det viktigt att utveckla den cirkulära ekonomin samt att öka återbruk och återvinning.

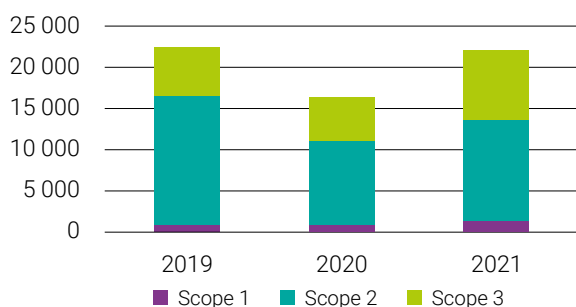
EXEMPEL PÅ AKTIVITETER SOM
BIDRAGIT TILL KLIMATARBETET

Studie av klimatpåverkan från tre avloppslösningar

Klimatpåverkan är en faktor som, tillsammans med andra miljömässiga, ekonomiska och sociala faktorer, bör beaktas vid val av avloppslösning. Vakin och konsultföretaget Profu har därför studerat klimatpåverkan från tre alternativa avloppslösningar (enskilda avlopp, minireningsverk och kommunalt VA) i ett långsiktigt beslutsperspektiv; 80 år framåt i tiden. Studien har gjorts utifrån en fallstudie inom ett av omvandlingsområdena och omfattar 17 fastigheter.

Analysen visar att lägst klimatpåverkan uppnås genom att bygga ett minireningsverk. Skillnaden mellan alternativen är dock liten och känslighetsanalyser visar att förändrade förutsättningar snabbt omkullkastar rangordningen. Bland de viktiga parametrar som förändrar utfallet och bör studeras i varje enskilt fall finns elkonsumtion och elproduktion, livslängd och materialsammansättning på komponenter, samt längden på ledningar som krävs för att ansluta ett område.

Utsläpp av växthusgaser (ton CO2e/år)

Klimatmedveten ombyggnation av Botsmark vattenverk

Under året byggdes vattenverket i Botsmark om för bättre vattenkvalitet och arbetsmiljö. För att ta reda på hur projektet påverkade klimatet, gjorde vi för första gången en klimatberäkning. Den visade att cirka 73 ton CO2e släpptes ut, där största källan var betong. Målet är nu att utveckla nya arbetssätt och rutiner i syfte att minska klimatutsläppen från våra infrastrukturprojekt.

Mål 3

Aktiv roll i samhällsplanering och samverkan över gränser

Endast 2 % av materialet som lämnas till en återvinningscentral i Umeå återbrukas.

Vad innebär målet?

Samverkan över gränserna är själva grunden för Vakin. Vi vill samverka lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Vi driver utvecklingen i vår bransch och utbyter aktivt kompetens i nätverk och strategiska samarbeten.

Vi utvecklar långsiktiga relationer för att bygga ett hållbart samhälle. Vi vill vara en aktiv aktör i samhällsbyggandet som tillsammans med kommunernas samhällsplanerare bidrar till säkra och långsiktiga vatten- och avfallslösningar i samhället.

Måluppfyllelse 2021

Vår största utmaning inom målet handlar om att påverka samhällsplaneringen så att kraven på vatten, avlopp och avfall efterlevs i detaljplanerna. Vi lägger stora resurser på utredningar och deltar i många kommunala planärenden i syfte att säkerställa effektiva och hållbara vatten- och avfallslösningar i samhället.

Samverkan i dagvattenfrågan

Dagvattenfrågan är ett bra exempel på hur Vakin samverkar i viktiga frågor. Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner från mark, tak och vägar, via diken eller ledningar till vattendrag. Det går inte via reningsverket, utan renas naturligt på sin väg till sjö eller älv. Eftersom riklig nederbörd och smältvatten riskerar att sprida föroreningar och orsaka översvämningar, förespråkar Vakin en långsam avrinning, till exempel genom infiltration i grönytor eller uppsamling i diken och dagvattendammar.

Vi har tillsammans med Umeå kommun och andra aktörer arbetat förebyggande i utredningar, planprocessen och gemensamma anläggningsprojekt. Dagvattenprogrammet beslutades tidigt 2022 av kommunfullmäktige och förtydligar ansvaret för dagvattenfrågor.

Flera internationella projekt

Vi vill även medverka till att svensk miljöteknikkompetens inom VA och avfall sprids internationellt utifrån de förutsättningar som finns för Vakin. På så sätt kan vi bidra till en utveckling inom FN:s globala utmaningar, samtidigt som vi ökar medarbetarnas kompetens och blir en mer attraktiv arbetsgivare.

Under 2021 avslutade vi ett projekt i Kenya för hållbar utveckling i samband med att Kajiado County presenterade sin första avfallsplan. Vi blev också beviljade att nytt projekt i Nepal finansierat av FN/EU och genomförde ett projekt i Costa Rica på uppdrag av Avfall Sverige och FN:s utvecklingsprogram UNDP. Utöver detta har vi fortsatt arbeta med återbruk i EU-projektet SUBTRACT.

För att uppnå målet måste Vakin:

- dela erfarenheter i branchgemensamma nätverk
- ta del av ny kunskap genom att delta i forskning- och utvecklingsprojekt
- stärka samarbetet med kommunen i kommunala planeringsprocesser
- öka kompetensen för vatten- och avfallsfrågor för att skapa en bättre förståelse hos beslutsfattare.

Ny avfalls- lektion inom skolinformation

Umeå är en av fyra städer inom det nationella programmet Sharing Cities Sweden som syftar till att dela resurser inom en stad på effektivare sätt. Det handlar om att fler invånare ska känna tillit att dela, låna, hyra och gemensamt skapa mervärden för en hållbar utveckling.

Utgångspunkten för Vakins deltagande är att inspirera till användning av delningstjänster. Under året har vi tagit fram en ny avfallslektion till skolinformationen för elever i årskurs fyra. Lektionen har ett tydlig fokus på att klättra högre upp i avfallstrappan genom bland annat delningstjänster och avfallsminimering. I olika övningar går eleverna från att sortera till att minimera avfallet.

Avfallslektionen förlängs via delningslådan "Yes Box", där eleverna kan lägga saker de själva vill dela, och tillhörande webbsida med olika delningsutmaningar. Förhoppningen är att eleverna tidigt ska upptäcka möjligheter med delningsekonomin.

EU-projekt för ekonomiskt hållbart återbruk

Vakin ingår i det EU-finansierade utvecklingsprojektet SUBTRACT som pågår 2019–2023. Huvudsyftet är att genom erfarenhetsutbyte och policypåverkan skapa förutsättningar för ekonomiskt hållbart återbruk från ÅVC:er.

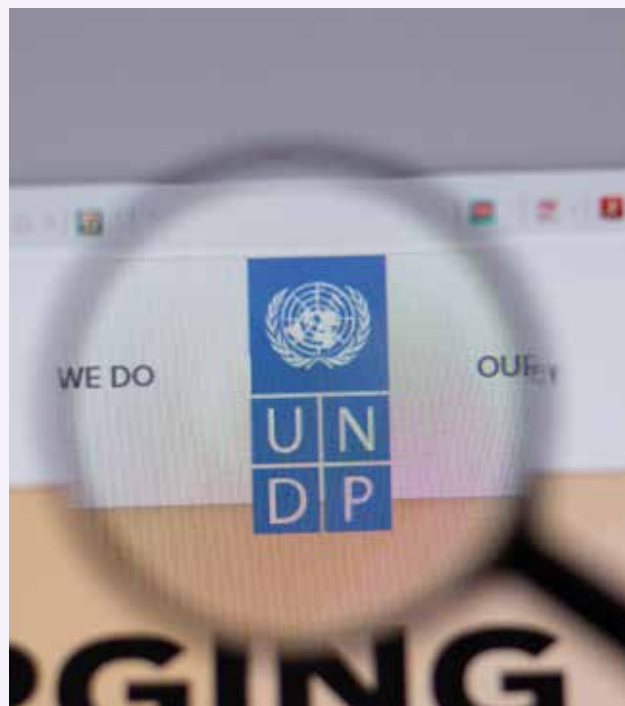
Vakin har under projektets gång hållit i tre regionala workshops tillsammans med både externa parter och Vakin-medarbetare. Vi har diskuterat hur insamling, sortering och försäljning kan utvecklas, samt vilka beteendeförändringar som behövs för att göra återbrukade produkter till förstahandsvalet för fler. Vi har även diskuterat hur en hållbar och attraktiv handelsplats/mötesplats för återbruk kan se ut samt hur den kan startas, finansieras och drivas i Umeå.

Arbetet har resulterat i en plan för Vakin, där vi visar en möjlig väg för att nå ekonomiskt hållbart återbruk från våra ÅVC:er. Det handlar om att skapa samarbeten med företag, öka återbruk och förändra beteenden och attityder i samhället.

Vakin på FN-uppdrag i Costa Rica

Omkring 40 procent av allt avfall i världen beräknas hamna på öppna okontrollerade soptippar. Det finns en stark koppling mellan avfallshantering och klimatpåverkan, där åtgärder måste genomföras i många länder för att minska klimatavtrycket och stärka förutsättningarna för en cirkulär ekonomi. Som ett led i detta, har Avfall Sverige och svenska partners, på uppdrag av FN:s utvecklingsprogram UNDP, genomfört ett projekt för att utveckla avfallshanteringen i Kina, Rwanda och Costa Rica mot "zero waste".

Vakin har ansvarat för pilotstudien i Costa Rica. Avfall Sveriges utvärdering av projektet visar på positiva erfarenheter av samverkan i projektet och ett väldigt stort intresse från UNDP centralt. Samarbetet kommer att fortsätta genom ett nytt samförståndsavtal mellan Avfall Sverige och UNDP.

**Det är bara vatten.
Det allra viktigaste vi har.**

Kommunikation – en del av vår strategi

En del av Vakins arbete handlar om att inspirera kommuninvånarna till beteendeförändringar. Under året har vi bland annat genomfört olika projekt för att belysa viktiga aspekter av exempelvis vatten och avlopp:

- **Branschinsats för hållbar vattenanvändning.** Tillsammans med branschorganisationen Svenskt Vatten har ett antal svenska VA-bolag tagit fram ett gemensamt material för att kommunicera kring hållbar vattenanvändning. Materialet är tänkt att lyfta de viktiga frågorna om vatten och skapa en igenkänning över hela landet.
- **Projektet "Alla har rätt – jag är viktig".** Vakin har stöttat ett treårigt projekt som tillkom då Barnkonventionen blev lag i Sverige 2020. Projektet vänder sig till elever i årskurs fyra i alla skolor i Umeå. Under året har de deltagande klasserna arbetat tillsammans med Kulturverket för att uttrycka tankar och visioner om sina rättigheter. Vakin tog fram en fotovägg med budskapet "Alla barn har rätt till rent vatten" inspirerad av elevernas och Kulturverkets arbete.

- **En skitviktig tävling.** En fjärdedel av jordens befolkning saknar tillgång till toalett, något som påverkar hälsa, miljö och säkerhet. För att uppmärksamma det har FN instiftat Världstolettdagen 19 november. I samband med detta, bad Vakin för andra året i rad mellanstadieelever i våra kommuner om hjälp med att illustrera vad som får och inte får spolas ned i toaletten. Vi fick in över 300 bidrag från 20 mellanstadieklasser.

Målvärden och utfall 2021

Vi är duktiga på att aktivt delta i planeringsdialoger i tidiga faser

Samhällsplanering

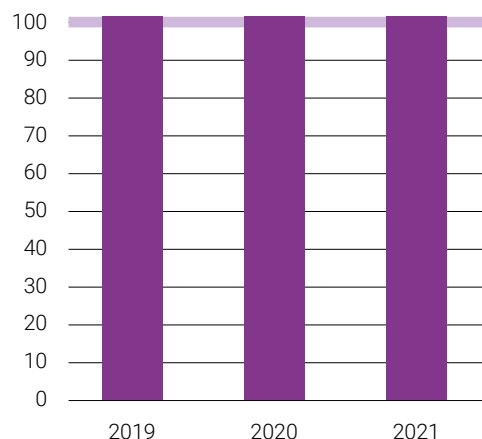
Mål: 100 %

Målet avser remisser om bland annat översikts- och detaljplaner. Arbetet med remisser är omfattande och det är svårt att ta fram ett rättvisande nyckeltal som både beskriver kvaliteten i våra yttranden och genomslagskraften av våra synpunkter.

Utfall: 100 %

Målet uppfylls för 2021.

Andel besvarade remisser (%)

Vi är en regional resurs och utbyter kompetens med omvärlden

Internationella projekt

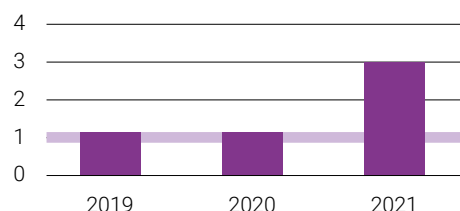
Mål: 1 st/år

Målet är att minst ha ett pågående internationellt projekt.

Utfall: 3 st

Vi har nått vårt mål för 2021. Under året har projektet i Kenya avslutats. Vi har även drivit ett EU-projekt om återbruk (SUBTRACT), ett projekt om avfall i Costa Rica, samt arbetat med förberedelser för ett projekt i Nepal som startar 2022.

Antal internationella projekt (st)

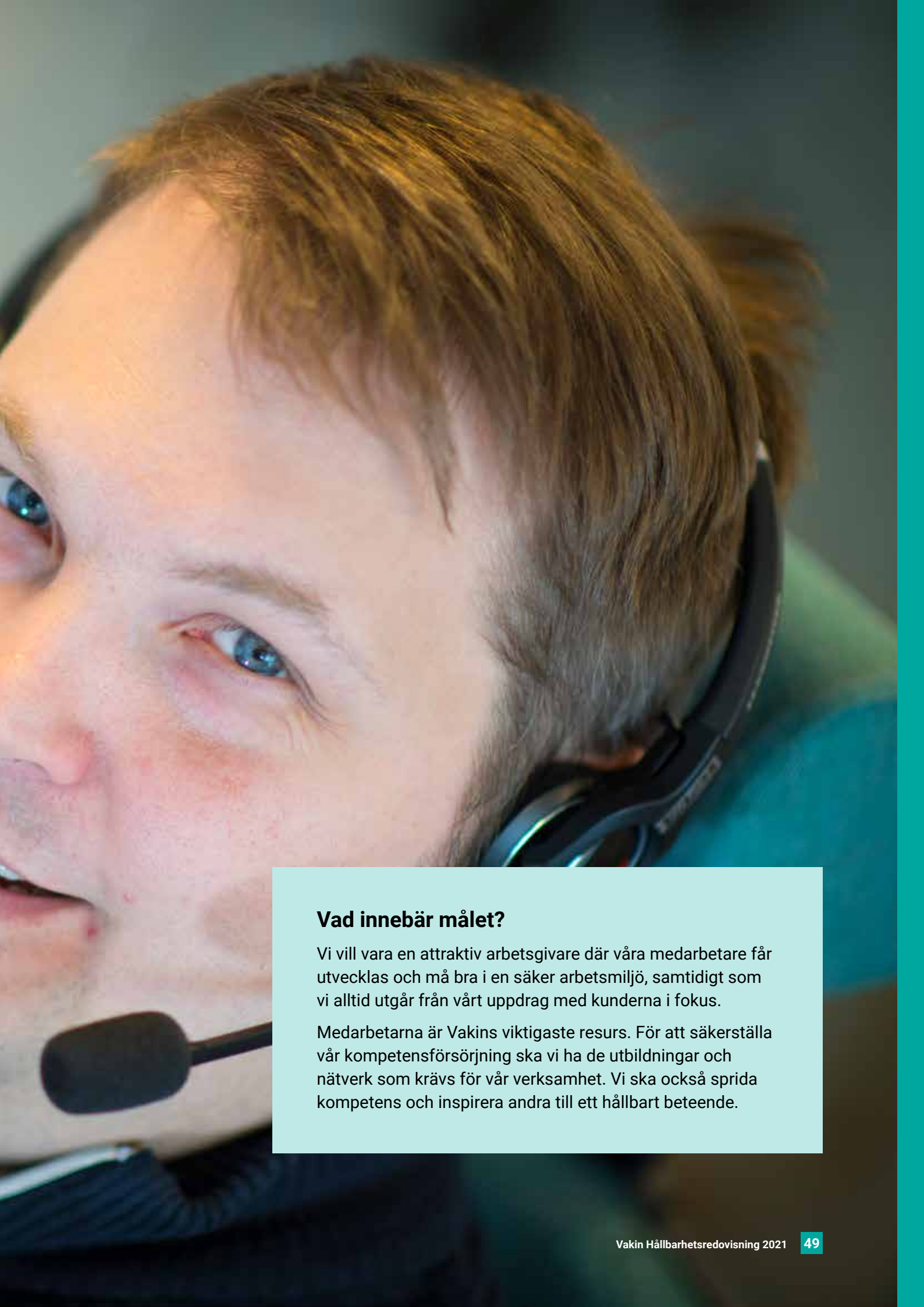
Tomtebostrand är ett bra exempel på projekt där Vakin svarat på remisser.

Illustration: White arkitekter

Mål 4

Kompetenta och kund-orienterade medarbetare

Vad innebär målet?

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare där våra medarbetare får utvecklas och må bra i en säker arbetsmiljö, samtidigt som vi alltid utgår från vårt uppdrag med kunderna i fokus.

Medarbetarna är Vakin's viktigaste resurs. För att säkerställa vår kompetensförsörjning ska vi ha de utbildningar och nätverk som krävs för vår verksamhet. Vi ska också sprida kompetens och inspirera andra till ett hållbart beteende.

Måluppfyllelse 2021

Ännu ett år har präglats av pandemin och Vakins pandemiledning har i stort upplevts som positiv av medarbetarna, enligt en genomförd trivselenkät. Samtidigt har restriktionerna begränsat våra möjligheter till samverkan och kompetensutveckling. Den samhällsfarliga sjukdomen har också påverkat sjukfrånvaron, även om våra medarbetare har varit förhållandevis friska.

Säkerhet och friskvård för medarbetarna

Vi arbetar systematiskt för att skapa en god arbetsmiljö. Det gör vi både genom friskvårdssatsningar och arbetsmiljöarbete i samverkan med medarbetare, chefer och skyddsombud. Alla förväntas ta sitt ansvar för att agera säkert och förebygga risker. Vakins arbetsmiljögrupp förbättrar möjligheterna att samordna arbetsmiljöarbetet mellan olika arbetsmiljöområden.

Under året har vi arbetat med bättre genomförande och uppföljning av skyddsronder. Vi har även genomfört flera arbetsmiljörelaterade utbildningar, till exempel hjärt- och lungräddning, fallskydd, slutna utrymmen, halkkörning samt hot och våld.

Vi har också slutit ett nytt kollektivavtal vilket innebär förändringar vad gäller bland annat semester, pensionsavsättningar och lönerevisioner.

Inspektion av Arbetsmiljöverket

Som en del av EU-kampanjen "Friska arbetsplatser belastar rätt 2020–2022", har vår verksamhet inspekterats av Arbetsmiljöverket. Enligt denna uppfyller vi alla kriterier för arbetsmiljöarbetet kopplat till risker med långvarigt stillasittande arbete, som belastningsbesvär och -skador.

Smart kundnytta med nya tjänster

Under slutet av 2020 genomförde Vakin kundundersökningar i Umeå och Vindelns kommuner (NKI-undersökningar). Resultaten analyserades för att bättre kunna möta våra kunders behov och mynnade ut i en handlingsplan för sex olika områden. Här har vi vidtagit flera åtgärder, som exempelvis tydligare faktura, kommunikation kring avgifter, sms-aviseringar, ökad tillgänglighet och fler e-tjänster. Nästa år ska vi genomföra en ny kundundersökning.

Vi följer också regelbundet upp kundernas synpunkter via statistik från kundsystemet, webb och sociala medier. För att förenkla för kunderna och öka tillgängligheten, strävar vi efter en ökad digitalisering med e-tjänster för vanliga ärenden.

För att uppnå målet måste Vakin:

- stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet, bland annat med utbildningar och implementering av nya rutiner
- utveckla våra tjänster för bland annat återbruk för att underlätta för kunderna att göra hållbara val
- kontinuerligt utveckla medarbetarna genom lärande i arbete, samt via kompletterande utbildningar och konferenser.

Validering – ett verktyg för att jämföra kunskap

Vår bransch utmanas av kompetensförsörjning. Ett sätt att både förenkla en intern karriär och öka rörligheten i branschen, är att tydliggöra och skapa möjligheter att bedöma medarbetarnas yrkeskunskaper. För detta ändamål har Vakin samarbetat med Sobona. De har hjälpt oss att utveckla nationella yrkesprofiler inom avfallshandling och återvinning, vatten och avlopp samt återbruk.

Valideringen gör det möjligt att jämföra kvalifikationer från studier och arbetsliv, nationellt och internationellt, eller hitta och utveckla talanger inom Vakin. Yrkesprofilen säkerställer att det är samsyn kring miniminivån vad gäller kunskap. Profilen skapar även medvetenhet om att kompetens kan uttryckas på olika sätt, som exempelvis för medarbetare som saknar formell utbildning men i stället har praktisk erfarenhet och kompetens.

Under året har vi testat hur en valideringsprocess kan se ut och fungera, med en kombination av handledning, tester och praktisk bedömning. Två av Vakin:s medarbetare fick sina kompetensintyg 2021.

Succé för ÅVC Plus i Hörnefors

I maj 2021 öppnade vi vår första ÅVC med självservice, ÅVC Plus, i Hörnefors. Intresset för att få ett så kallat ÅVC Plus-kort, som ger tillgång till självservicen, har varit stort.

Innan kunderna får tillgång till självservice måste de genomgå en utbildning på plats. Under 2020 utbildade vi 800 kunder. Utbildningen är ett unikt tillfälle att möta våra kunder i ett positivt sammanhang, öka deras kunskaper inom avfall och återbruk och besvara deras frågor.

Reaktionerna är övervägande positiva, med beröm till driftteknikerna som både tagit fram utbildningarna och utbildar på plats. Vi ser också att ÅVC Plus-besökarna sprider ut sina besök över olika dagar och tider, med en topp på söndagar, vilket minskar köerna under de vanliga öppettiderna. ÅVC Plus är en uppskattad tjänst som vi planerar att införa på fler ÅVC:er.

Nya e-tjänster för våra kunder

I kundundersökningen 2020 efterfrågade våra kunder digitala tjänster. Under året har vi lanserat flera nya e-tjänster på vakin.se, senast beställning av extra sophämtning och ändring av avfallsabonnemang. Totalt har vi nu elva e-tjänster för vanliga ärenden inom både VA och avfall, till exempel felanmälan, ägarbyte, avstängning av vatten, servisanmälan, beställning av slamtömnings och hämtning av grovavfall. På sikt kan vissa av tjänsterna bli helt automatiserade. När vi tar fram nya e-tjänster arbetar vi tillsammans med verksamheten för att skapa en prototyp. Den informations- och funktions-testas innan den lanseras ut mot kund.

Friskvård – utmaningar för bättre hälsa

Vi arbetar proaktivt med friskvård och erbjuder friskvårdsbidrag, friskvårdstimme, hälsocoach och pass för både kropp och sinne. Vi har också en friskvårdsgrupp och en personalförening som är en samlande kraft för aktiviteter inom sport, fritid och kultur.

Under pandemin har vi arrangerat flera friskvårdsutmaningar för att uppmuntra till rörelse vid distansarbete och öka sammanhållningen. Utmaningarna har haft olika teman, som exempelvis stegutmaningen Step By step där 35 deltagare nådde målet på 100 000 steg på en månad.

Kundresa på Vakins ÅVC:er

Återvinning börjar långt före besöket på ÅVC. För att få en djupare förståelse för kundernas upplevelser och behov, genomförde vi 2021 en kundundersökning i form av en kundresa på Gimonäs och Vindelns ÅVC. Resultatet ska användas för förbättringar av kundupplevelsen och utveckling av befintliga tjänster.

Totalt genomfördes elva djupintervjuer med kunder och observationer vid besök på ÅVC. Kunderna skickade även in bilder och filmer som beskrev processen och förberedelserna inför besöket. Några slutsatser är att återvinning är en naturlig och viktig del av människors liv, där det finns ett stort engagemang och en vilja att göra rätt och bli ännu bättre. Besöket på ÅVC är förknippat med en positiv känsla, att bli av med saker och bidra till en bättre planet. Det finns en viss stress kopplad till en rädsla att göra fel, trängsel och säkerhet. Medarbetarna har en viktig roll, att lindra stress och vägleda. Återbruk har potential att bli en viktig och integrerad del av ÅVC.

Vision VA, kompetensnoden i norr

Vår satsning på utbildningsverksamhet inom Vision VA (vatten och avfall) påbörjades våren 2019 och har fortsatt under pandemin. Under året har vi genomfört 170 externa kursdagar och 529 interna kursdagar. Däremot har vi inte haft någon konferens under året, utan har i stället deltagit i konferenser digitalt.

Målvärden och utfall 2021

Vi utvecklar kundanpassade tjänster som underlättar för våra kunders miljöarbete

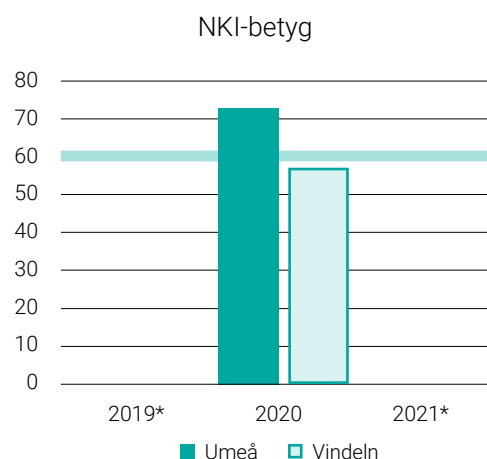
Nöjd kundindex

Mål: > 60

Vi vill öka våra kunders nöjdhet. Ett sätt att mäta är att genomföra en NKI-undersökning, vilket gjordes 2020. För att få en djupare förståelse för kundernas synpunkter har andra typer av undersökningar (djupintervjuer) gjorts 2019 och 2021.

Utfall: -

Under året genomfördes ingen NKI-undersökning.

Vi är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, delaktiga och engagerade medarbetare som mår bra

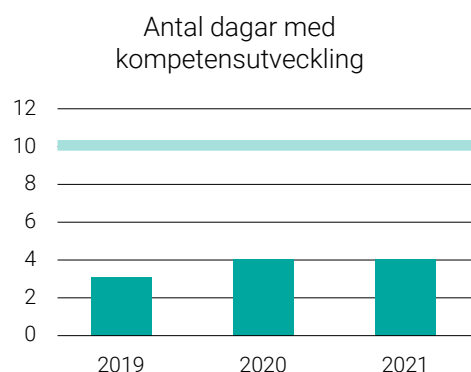
Kompetensutveckling

Mål: 10 dagar/anställd/år

Målet är att öka vår kompetensutveckling. I målet ingår kurser, studiebesök, konferenser och övriga träffar.

Utfall: 4 dagar/anställd/år

Målet uppfylldes inte. Under pandemin har kompetensutveckling varit en utmaning i organisationen. Trots det har vi ändå genomfört 4 dagar per medarbetare.

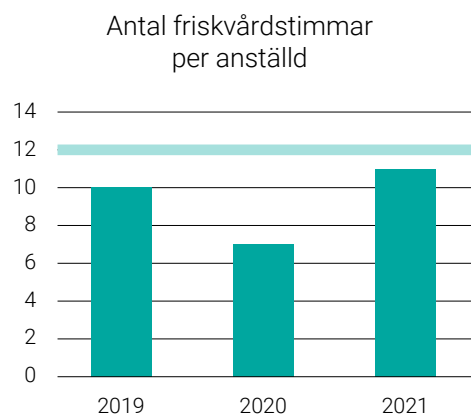
Friskvård

Mål: 12 h/anställd/år

Målet är att medarbetarna ska nyttja möjligheterna till friskvård. Vi erbjuder friskvårdsbidrag, friskvårdstimme, årlig friskvårdsdag och aktiviteter via hälsocoach.

Utfall: 11 h/anställd/år

Målet uppnåddes nästan. Av nära 180 medarbetare är det drygt 120 som i olika omfattning har nyttjat möjligheten att använda friskvårdstimmen under året.

* Mätvärde för året saknas.

Sjukfrånvaro

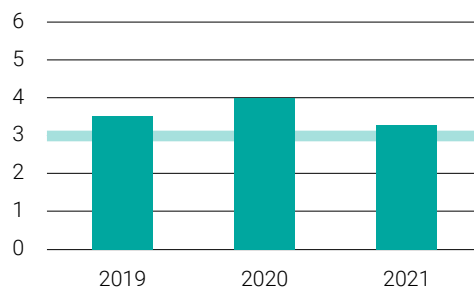
Mål: < 3 %

Målet är att minska sjukfrånvaron som mäts i förhållande till arbetad tid.

Utfall: 3,3 %

Trots en stor sjukfrånvaro i samhället har vi inom Vakin lyckats hålla oss förhållandevis friska. Resultatet på 3,3 procent är lite över målet, men under omständigheterna är det mycket bra.

Sjukfrånvaro (%)

Nöjd medarbetarindex

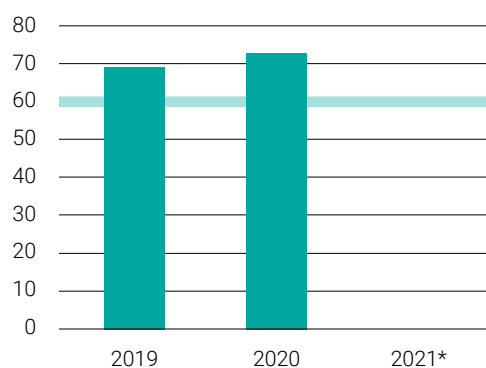
Mål: > 60

Vi mäter medarbetares nöjdhet över att arbeta på Vakin via Svenskt Kvalitetsindex. Resultaten redovisas i betyg, inte procent, för hela Vakin.

Utfall: -

Under året genomfördes ingen undersökning.

NMI-betyg

Noll olyckor med sjukfrånvaro

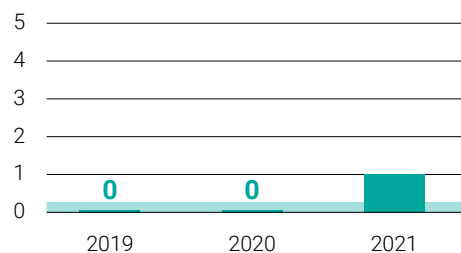
Mål: 0 st

Målet är att inte ha några olyckor med sjukfrånvaro genom att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Nyckeltalet började redovisas 2021.

Utfall: 1 st

Målet uppnåddes inte. Under mars inträffade ett olycksfall med sjukfrånvaro.

Arbetsplatsolyckor som leder till sjukfrånvaro (st)

Noll trakasserier och kränkningar

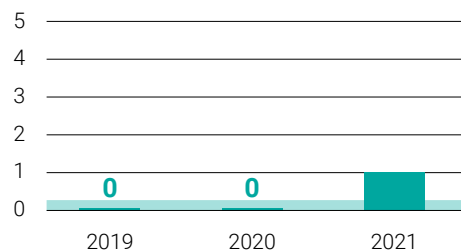
Mål: 0 st

Målet är att Vakin ska vara en arbetsplats fri från trakasserier och kränkningar. Nyckeltalet började redovisas 2021.

Utfall: 1 st

En anmälan gjordes under året, men utredningen visade att ingen kränkande särbehandling hade förekommit.

Trakasserier och kränkningar (st)

* Mätvärde för året saknas.

Nyckeltal och GRI-index

På följande sidor redovisas de upplysningar inom ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet som vi har bedömt relevanta utifrån våra prioriterade globala mål och väsentliga frågor. Avslutningsvis redovisas GRI-index som utgår från gällande standarder.

Nyckeltal miljömässig hållbarhet

Insamlat material per vikt eller volym (GRI 301-1)

Materials slag (ton/år)	Umeå			Vindeln			Nordmaling
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2021
Hushållsavfall, energiutvinning	19 082	17 949	17 890	1 274	841	778	705
Hushållsavfall, deponering	0	0	0	0	0	0	0
Matavfall, biologisk behandling	4 407	5 015	4 991	-	189	229	214
Material till återbruk	253	273	344	-	-	10	-
Textil till återbruk	351	117	246	-	-	-	-
Grovavfall, materialåtervinning	2 175	2 450	2 315	234	255	212	246
Grovavfall, energiutvinning	9 536	10 755	10 276	702	1 745	773	571
Grovavfall, konstruktionsmaterial till anläggningsändamål	2 323	0	2 513	88	0	114	202
Grovavfall, deponering	585	3 237	633	40	178	57	47
Trädgårdsavfall, biologisk behandling	3 338	3 539	3 684	155	119	176	563
Trädgårdsavfall, energiutvinning	2 106	1 602	2 541	79	138	88	-
Farligt avfall	951	1 183	1 097	53	69	61	96
Elavfall inkl batterier	1 714	1 745	1 743	130	129	106	43
Slam och latrin	9 092	9 028	8 258	1 219	872	-	-
Fettavskiljarslam	1 270	1 447	1 574	-	-	-	-
Insamlat material (kg/person)							
Restavfall	144	134	134	223	145	134	96
Grovavfall	152	153	164	228	421	245	221
Matavfall	33	37	37	0	33	39	29
Farligt avfall och elavfall	20	22	23	32	34	30	19
Förpackningar	88	83	80	59	59	58	65
- Varav glasförpackningar	24	24	20	23	22	20	22
- Varav pappersförpackningar	22	25	28	9	14	16	20
- Varav plastförpackningar	10	10	10	7	7	8	9
- Varav metallförpackningar	2	2	2	1	1	2	2
- Varav returpapper	31	23	20	19	14	12	12
Totalt	437	437	438	542	692	506	430
Återvinning, återbruk, matavfallsinsamling							
Mängd material till återbruk (kg/person)	1,91	2,04	2,60	1,72	1,72	1,72	-
Mängd textil till återbruk (kg/person)	2,66	0,87	1,80	-	-	-	-
Andel materialåtervinning för avfall som tas emot på ÅVC och återbruk (%)	23	21	22	25	13	22	30
Andel matavfall till biologisk behandling av uppskattad uppkommen mängd (%)	35	39	41	0	35	43	32

BILAGA

Energianvändning inom organisationen, MWh (GRI 302-1)

Bränsleanvändning icke förnybara källor	2019	2020	2021
Bensin	76	96	111
Diesel	794	708	883
Bränsleanvändning förnybara källor			
Vätgas	3	3	-
HVO	-	-	1,4
Energianvändning per energislag			
Total elanvändning	18 596	17 863	20 051
Total värmeanvändning	4 923	5 140	6 372
Såld el ¹			
Total såld el	65	249	42
Total energianvändning			
Energianvändning dricksvatten	8 679	8 296	9 264
Energianvändning avloppsrening	14 596	14 416	16 822
Energianvändning avfall och återvinning	722	715	794
Energianvändning lokaler samt övrigt	396	383	542
Summa energianvändning	24 393	23 809	27 423

Energiintensitet (GRI 302-3)

Producerat dricksvatten och renat avloppsvatten (m ³)	2019	2020	2021
Total mängd producerat dricksvatten	10 007 329	10 094 800	10 480 702
Total mängd renat avloppsvatten	13 190 610	15 342 622	17 027 772
Energiintensitet ² (kWh/m ³)			
Energianvändning per renad m ³ dricksvatten (vatten, ledningsnät vatten samt hälften av fordonsbränsle)	0,87	0,82	0,88
Energianvändning per renad m ³ avloppsvatten (vatten, ledningsnät avlopp samt hälften av fordonsbränsle)	1,11	0,94	0,99

1) Ingen annan försäljning av energi har förekommit

2) Energiintensiteten är beräknad utifrån användning inom organisationen enligt GRI 302-1

BILAGA

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, ton CO₂e (GRI 305-1, 305-2, 305-3)

Utsläpp fördelat på olika utsläppsnivåer (scope) enligt den internationella standarden Greenhouse Gas Protocol. Koldioxidekvivalenter eller CO₂e är ett sammanvägt mått på utsläpp av växthusgaser som tar hänsyn till att olika växthusgaser bidrar olika mycket till växthuseffekten och global uppvärmning.

Klimatbokslutet bygger på konsekvensperspektivet inom livscykelanalysmetodik. De metoder som använts är bland annat Svenskt Vattens och konsultföretaget Profus modeller för utsläpp från avloppsrening respektive el. Växthusgaser som inkluderas är koldioxid, metan och lustgas. Inga andra växthusgaser är aktuella från verksamheten.

	2019	2020	2021
Scope 1: Direkta utsläpp	1 213	1 237	1 931
- Avloppsrening	925	962	1 578
- Egna fordon	215	209	260
- Läckage köldmedier	73	66	94
Scope 2: Indirekta utsläpp (energi)	15 726	9 745	11 620
- Elkonsumtion	15 504	9 514	11 333
- Värmeconsumtion	222	231	287
Scope 3: Indirekta utsläpp (övrigt)	5 508	5 321	8 867
- Rör och ledningar	2 197	1 068	4 058
- Kemikalier	1 237	1 316	1 271
- Inköpta transporter	672	781	687
- Uppströms utsläpp drivmedel (egna fordon)	35	32	39
- Inköp soptunnor och påsar	244	475	204
- Produktion av biogas	596	698	736
- Utsläpp av slam	342	833	971
- Utsläpp vid recipient	94	93	885
- Tjänsteresor	91	25	16
Summa tillförda utsläpp	22 447	16 304	22 418

Undvikna utsläpp av växthusgaser, ton CO₂e

	2019	2020	2021
Summa undvikna utsläpp	-12 874	-9 480	-11 763

Nyckeltal social hållbarhet

Organisatoriskt är Vakin indelad i avdelningarna Vatten och Avfall, Avfall Återvinning samt stab/stöдавdelningarna Hållbarhet, HR, Ekonomi samt Kund och kommunikation.

Avser antal anställda per den 31 dec 2021

Personalstyrka per år och avdelning*	2019	2020	2021
Vatten och avlopp	95	94	105
Avfall Återvinning	27	27	27
Övrigt (stab/stöd)	29	30	42
Totalt	151	151	174

*Tillsvidareanställda heltidspersoner

BILAGA

Personalstyrka per kön, kommun och anställningsform*	Umeå		Vindeln		Nordmaling		Summa
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Tillsvidareanställda	50	114	1	4	0	8	177
- Varav heltidsanställda	47	110	1	4	0	8	169
- Varav deltidsanställda	3	4	0	0	0	0	7
Tidsbegränsat anställda (visstidsanställda)	3	0	0	0	0	0	3

*Tidmanställda ej aktuellt

Andel av anställda som omfattas av kollektivavtal 2020 (GRI 2-30)	100 %

Nyanställda och personalomsättning (GRI 401-1)

Antal tillsvidareanställda som börjat eller slutat*	< 30 år	30-50 år	> 50 år
Nyanställda			
- Varav kvinnor	5	1	3
- Varav män	3	7	8
Avgångar			
- Varav kvinnor	1	0	4
- Varav män	1	1	4

Antal tillsvidareanställda som börjat eller slutat*	2019	2020	2021
Börjat (%)	7,1	13,6	15,2
Slutat (%)	7,7	7,4	6,2

*Inkluderar övergång av personal från Nordmalings kommun till Vakin.

	2019				2020				2021			
	Kvinnor		Män		Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	
Jämställda löner (medel-lön för anställda), kr	37 031		36 221		37 807		37 547		37 282		36 435	
Sökande till tjänster	65 st	35 %	119 st	65 %	131 st	33 %	273 st	67 %	325 st	47 %	369 st	53 %
Mycket kvalificerade	56 st	39 %	88 st	61 %	112 st	35 %	207 st	65 %	214 st	48 %	231 st	52 %
Kallade till intervju	17 st	38 %	27 st	62 %	31 st	37 %	53 st	63 %	55 st	48 %	59 st	52 %

Sjukfrånvaro och friskvård

	Mål	2019	2020	2021
Sjukfrånvaro (kort) ¹⁾	< 1,5 %	1,73 %	1,87 %	1,69 %
Sjukfrånvaro (lång) ¹⁾	< 1,5 %	1,77 %	1,79 %	1,57 %
Frisknärvaro ²⁾	> 60 %	66,5 %	70,5 %	80 %
Nyttjande av friskvårdsbidrag	> 80 %	63 %	62 %	72 %
Rehabiliteringskostnader ³⁾	≤ 10 %	2 %	17 %	19 %
Kompetensutveckling ⁴⁾ dagar per anställd	10	2	4	4
Tidsåtgång vid rekrytering ⁵⁾	25	21	18	19

¹⁾ Andel sjukfrånvaro i förhållande till totalt arbetad tid. Kort sjukfrånvaro max 14 dagar, lång sjukfrånvaro mer än 14 dagar.

²⁾ Andel medarbetare med högst 5 dagars sjukfrånvaro på ett år.

³⁾ Andel av totala kostnader för företagshälsövård.

⁴⁾ Utbildningar, konferenser, studiebesök.

⁵⁾ Från sista ansökningsdag till påskrivet anställningskontrakt.

Arbetsrelaterade skador (GRI 403-2)

Inrapporterat i system	2019	2020	2021
Antal rapporterade tillbud (st)	23	26	28
Antal rapporterade olycksfall (st)	11	18	25
Summa	34	44	53

Under 2021 har ett nytt arbetssätt för riskkartläggning implementerats. Riskbedömning görs i två steg:

- Steg 1. Grov riskbedömning
- Steg 2. Upprätta handlingsplan utifrån åtgärdstrappa och notering av kvarstående risk=skyddsplan mot de risker som noterats

Skyddsronderingar, IA-checklistor för riskanalys, samt IA-rapportering ska därefter i huvudsak hantera avvikelser som uppstår från skyddsplan. Riskkartläggningen uppdateras vid behov, och ska ses över minst en gång per år. Övergripande uppföljning på organisationsnivå sker två gånger per år i samband med Vakins arbetsmiljökommitté.

IA-systemet används för att rapportera avvikelser. Till detta system finns även en mobilapp. Chefer utreder händelser i IA-systemet i samverkan med berörda medarbetare, samt upprättar adekvata åtgärder. Vid mer allvarliga händelser (risktal 10 eller mer i IA-systemet), så ska checklista – riskanalys orsak-utredning genomföras i IA-systemet.

Medarbetarna har informerats om att alla har rätt att avbryta farliga arbetsuppgifter i inväntan på vidare instruktioner för hur arbetet ska kunna bedrivas på ett säkert sätt. På Vakin finns även en skyddsombudsorganisation som också kan avbryta farliga arbetssituationer.

Under året har chefer utbildats i metodik för skyddsrondering och riskbedömning. Medarbetare utbildas i grundläggande arbetsmiljödelar och IA-rapportering. En grundläggande arbetsmiljöutbildning, BAM (Bättre Arbetsmiljö Utbildning) är planerad för chefer, skyddsombud och projektledare.

Externa initiativ som organisationen stödjer (GRI 2-28)

Vakin deltar i många nätverk samt utvecklings- och samarbetsprojekt för frågor som rör vår bransch. Några exempel är medlemskap i Avfall Sverige, Svenskt Vatten, Nätverk för hållbart byggande och förvaltning, RE:Source, Dag & Nät, SSTT (Scandinavian Society for Trenchless Technology), SEIIA (Swedish Industrial Interoperability Association). Vi stödjer också Wateraid och ISWA (International Solid Waste Association).

Nyckeltal ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk stabilitet och utveckling av betydande infrastrukturinvesteringar (GRI 203-1)

Vakin (559028-8899), Umeva (556492-0287), Vinva (559026-4718), Nordva (559271-6939)

	2019			2020			2021			
	Vakin	Umeva	Vinva	Vakin	Umeva	Vinva	Vakin	Umeva	Vinva	Nordva
Nettoomsättning (Mkr)	151,3	355,9	18,3	156,5	384,1	20,3	175,6	400,4	19,9	21,9
Rörelseresultat (Mkr)	0,6	22,5	-0,4	-0,1	14,5	0,1	0,3	21,9	1,3	-1,7
Resultat efter finansiella poster (Mkr)	0,5	1,9	-0,7	-0,2	-7,6	-0,4	0,1	-4,8	0,9	-1,8
Balansomslutning (Mkr)	26,7	1 516,4	54,1	31,3	1 624,9	61,6	46,6	1 823,3	65,9	39,5
Anläggningstillgångar (Mkr)	9,6	1 469	42,2	14,7	1 589,1	47,4	17,7	1 714,8	49,2	14,5
Soliditet (%)	15	5	4	13	4	3	9	4	4	5
Utfall av investeringar (Mkr)	4,7	168,8	13,3	7,8	171,6	6,9	6,3	168,6	3,9	14,6

	2019		2020		2021		
	Umeva/Vakin	Vinva	Umeva/Vakin	Vinva	Umeva/Vakin	Vinva	Nordva
Nettoomsättning per år och avdelning							
Nettoomsättning VA (Mkr)	262,8	11,4	287,6	13,1	303,7	13,6	14,1
Nettoomsättning Avfall (Mkr)	100,2	6,9	105,5	7,4	113,3	6,6	8,1

Antal fall av misstänkt korruption	0 st

GRI-index

Hållbarhetsrapporten är inspirerad av Global Reporting Initiative. I tabellerna nedan framgår vilken information och var i rapporten respektive information finns. Data för rapporteringen gäller vid utgången av 2021 om inte annat anges.

Rapporteringen avser perioden 1 januari 2021–31 december 2021, vilket är samma period som den finansiella årsredovisningen för Umevakoncernen. Umevas styrelse har godkänt hållbarhetsrapporten som publiceras våren 2022 på www.vakin.se.

Hållbarhetsredovisningen har inte genomgått någon tredjepartsgranskning. Rapporteringen för 2020 har dock granskats efter publicering i syfte att förbättra redovisningen.

Sedan förra hållbarhetsredovisningen har Nordmaling Vatten och Avfall AB (Nordva) blivit delägare i Vakin. Vi har sett över betydande miljöaspekter och med det vår väsentlighetsanalys.

Upplysning	Sid	Kommentar
GRI 1: Grundläggande krav och principer		
Uttalande	-	Umeva-koncernen har rapporterat information med hänvisning till GRI Standards för perioden 1 januari 2021–31 december 2021
Standard	-	GRI 1: Foundation 2021

Upplysning	Sid
GRI 2: Generella upplysningar	
2-1 Om organisationen	2, 8, 9, 64
2-2 Enheter som ingår i rapporteringen	2, 8, 9
2-3 Redovisningsperiod, frekvens, kontaktperson	2, 61
2-4 Förändringar av information	61
2-5 Extern granskning	61
2-6 Aktiviteter, värdekedja och affärsrelationer	4, 5, 8, 9, 12, 13
2-7 Anställda	5, 58, 59
2-9 Styrningsstruktur och sammanställning	8, 9, 14–16
2-14 Styrelsens roll vid hållbarhetsrapportering	61
2-22 Uttalande från vd	6, 7
2-23 Policy åtaganden	14–16
2-24 Policy förankring	14–16
2-25 Process för att ta hand om avvikelser	15
2-26 Råd och stöd	15, 60
2-27 Efterlevnad av lagar och andra krav	15
2-28 Medlemskap i organisationer	60
2-29 Förhållande till intressenter	17, 40–47
2-30 Kollektivavtal	59

Upplysning		Sid
GRI 3: Väsentliga frågor		
3-1	Process för väsentliga frågor	17–21
3-2	Lista över väsentliga frågor	20, 21, 61
3-3	Hantering av väsentliga frågor	14–16, 20-55
GRI 201: Ekonomiskt resultat		
203-1	Infrastrukturinvesteringar	60
GRI 301: Material		
301-1	Insamlat material per vikt eller volym	56
GRI 302: Energi		
302-1	Energianvändning inom organisationen	57
302-3	Energiintensitet	57
GRI 305: Utsläpp		
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	38, 39, 58
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	38, 39, 58
305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	38, 39, 58
305-5	Minskning av växthusgaser	38, 39, 58
GRI 401: Anställning		
401-1	Nyanställda och personalomsättning	59
GRI 403: Hälsa och säkerhet		
403-2	Arbetsrelaterade skador, sjukdom och olyckor	60

Vakin
Box 4038
904 02 Umeå

BESÖKSADRESS HUVUDKONTOR
Övägen 37, Umeå

KONTAKT
kundservice@vakin.se
090-16 19 00
vakin.se

Tillsammans bygger vi det hållbara samhället.

